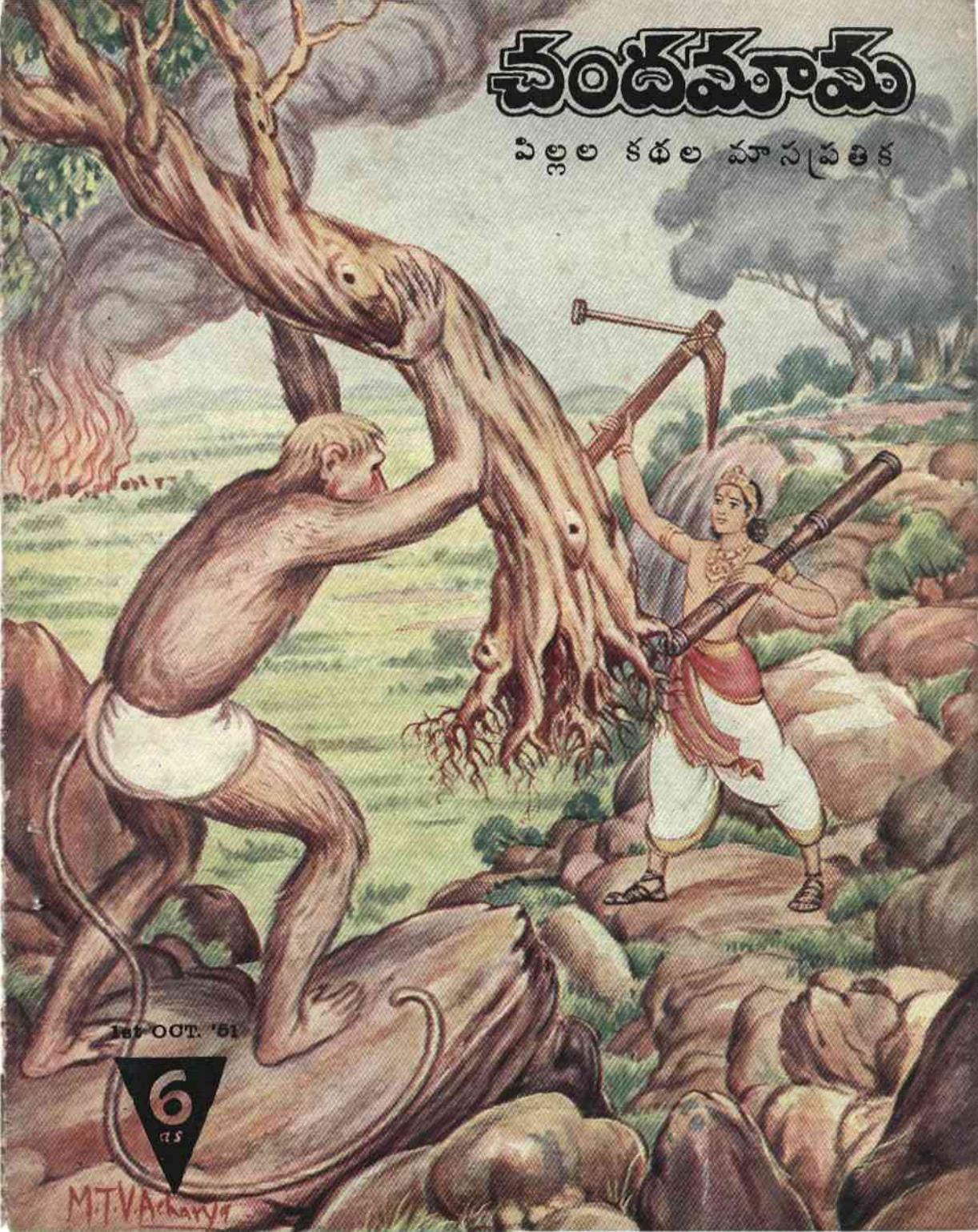

శంకువూహ

పిల్లల కథల మానసప్రతిక

1st OCT. '61

M.T.V.Acharay

Chandamama, October '51

Photo by B. N. Prasad Reddy

మూర్తి

బెజవాడలో 28-వ వారం

ఆంధ్ర, రాయలసిమ, నైజాం, మైసూరు,
తమిళనాడులలో దిగ్విజయముగా
ప్రదర్శింపచక్కచున్న

దిజయవారి...

యాత్మాళ్ళబ్రహ్మరమ

శ్రీరక్ష్మి

K.V. రెడ్డి, BSC(HONS)

Produced by - NAGI REDDI·CHAKRAPANI

దీ పావళి ఓంద్రజ్యోతి

ప్రత్యేక మైన అక్రూల లతే
దీపావళి నాకుకి వెలువడబోతున్నది

వెలా: 8 అ హొ లు

నేడే మీ ఏజంటుతే చెప్పివుంచండి.
లేదా చండాదారులుగా చేరి ఈ
సంచికను ఉచితంగా పొందవచ్చును.

సాలు చుదా : 4.8-0

ఆంద్రజ్యోతి అఫీసు:

పెస్టు బాకున్ 1686, మద్రాసు

ఆరోగ్యానికి, రుచికరానికి

పూజలకు, వివాహాలకు

గడియారం మార్గు

కర్మారము

ఉపయోగించండి

గోవాలజీ చూండ్రహై కో
ర్ప., గోవాదవ్వి రాయక వీధి, మద్రాస

అందు దేశమున కొక సరికొత్తు చిత్రము!

నూతన వాణాదురణము
నూతన సంపూర్ణదాయము
నూతన నిషేషములు

కె.కె.బ్రాడ్చెస్ట్ ఒ.తిరుమలై పిక్చర్స్ పో

జీవిత్తనోక్

తులగు

కీరళక్కుంటములకు చెందిన
ఒక రసవశ్వర సాంబుక చిత్రము...

లక్ష్మి - విజయవాడ * సత్యకి - గుంటూరు * రత్న - తెలాలి
మినర్వ్ - బందురు * జయరామ - బంగోలు * జయ - రాజమండి
శ్రీకృష్ణ - బాలాజీ - శాశ్వతల్లిగూడం * శ్రేష్ఠ మహాల్ - నెల్లూరు
చంద్ - కర్కూలు * రాయల్ - ల్లారీ
రఘువీర్ - ఆనంతపురం

అందు దేశమున మూల్కుంత్రములలో తుర్చుంపబడుచున్నది!

Released through THE VAUHINI PICTURES LTD.,
MADRAS....VIDYAWADA....GUNTAKAL

హిందీ చందులు దిపావళి నంచెక్

మామూలుకంటే ఎక్కువ పేజీలతో,
ఎక్కువ రేఖా చిత్రాలతో, మరిన్న
త్రివర్ష చిత్రాలతో—వక్క తికథలు,
మనేహరమైన గేయాలు, గిరి
గింతలు పెట్టే చిక్కుసమస్యలు,
ఇంకా అనేకమైన ఆందచండాలతో,
ముచ్చటయిన త్రివర్ష ముఖచిత్రంతో

హిందీ చందులు
దిపావళి (నవంబరు) నంచిక

పెలువురుతోనున్నది. ఇన్ని ఆక్రమీలు
లతో కూడిన ఈ ప్రత్యేక సంచిక వెల
మామూలు 6 అణాలే

మీ కాపీకోసం ఇప్పుడే మీ ఊరి
నీజంటుతో చెప్పి వుంచండి.

చందులు పట్టికేషన్లు
పొస్టాఫ్ఱు 1686 " ముద్రాను 1

డైంగేగారీ

బాలా మృతం

ఇంహిసమేన విదులకు వ్యాపియున్న.
పండు మొరిచేటప్పుడీ అయ్యే విరేచనములు
విలిపి, లింగము ఆరోగ్యము నిష్పున.

K. T. Dongre & Co., BOMBAY-4

ఇప్పుడు దెదులుపున్నది
అమెరికన్ మోడల్ రోల్ ఫిలిమ్ బాల్సు
కమెరా
ఇప్పు పశ్చ లెస్సు
తెను ప్ర్యూట్రెసర్లోమా
అమర్తుబడిన అత్యుత్తమమైన ఈ కమెరా
చాల చోక. | పొతుంభకులుకూడ వక్క
ఉపయోగించవచ్చు. నం. 120 రు ఫిలిమ్
పైన $2\frac{1}{2} \times 3\frac{1}{2}$ " పైజాలో అధ్యుతముగా
పోతోలు ఎత్తును. పోతోలు తీయు విధానంతో
నపా వెల రు. 9-4-0. అతి సుందరమైన
రకం 11-8-0. ప్ర్యూట్రింగ్, పొష్టైస్లకు
రు. 1-8-0 ఆఫనం. కమెరాలు నరిపడు
తిథర కెన. రు. 3-0-0.—నేడె అష్టరివ్యంధి.
ఉత్తరాలు ఇంగ్లీషులోనే ప్రాయండి.

BENGAL CAMERA HOUSE. (108 C. H.)
P. O. 21. ALIGARH. U. P.

మాడర్స్ థియేటర్స్ వారి

శంకుభిక్షా

తెలుగు

పూర్వాపిక్షన్
ఎలెజ్....

దైరెక్షన్
T.R.సుందరం

త్వరలో వచ్చుచున్నది

దిస్ట్రిబ్యూటర్లు :

ఆంధ్ర, సిద్ధార్థ, వైజాంలకు : ది పూర్వా పిక్చర్స్ లిమిటెడ్, విజయవాడ

ఇంట్లో కూర్చుని పాండి నెర్చుకోండి

SELF HINDI TEACHER

ఈ ప్రస్తుతకంద్యారా ఉ పాధ్యాయుడు
లెకుండా, హాండి మార్కొడం, చదవడం,
ప్రాయిడం త్వరలో నెర్చుకోవచ్చు. వెల
రు. 3-0-0. పోస్టేజి 0.12-0 అధనం.

వక్కులు తరగు యంత్రం

BETEL NUT CUTTING MACHINE

ఇత్తుకిలో చేయబడిన
ఈ యంత్రంలో ఒక
గంటలో 5 శేర్ల
వక్కులు చిన్న
ముక్కులుగా, పాడిగా
తరగవచ్చును. వెల
11-8-0. పోస్టేజి
2-8-0 అధనం.

ఈ తరగవచ్చుత్తరాలు ఇంగ్లీషులో జరుపండి.

NAVASHAKTI TRADERS (C. M.)

Mahavirganj, ALIGARH (U. P.)

అమెరికన్ స్పీరిట్
“ప్రో”లు
బరువు తక్కువ. టీ,
వెడినీల్లు, పాలు కాచు
కొనుటకు వు వయిగ
పడును. కోద్ది స్పీరిట్లో
చాలా సెప్పువసెచ్చును.
వెల 3-4-0. ప్రత్యేక రకం రు. 5. పోస్టేజి
1-8 అధనం.

చముళారమెన తాళం

ఈ తాళంమీద ఇంగ్లీషు
ఆంక్రమించి ఉండి
యుండును. వాటిని
కలిపి యి తాళం తియ
వచ్చును వేయవచ్చును.
వెల రు. 2-8 పోస్టేజి
1-4-0 అధనం.

ఈ తరగవచ్చుత్తరాలు ఇంగ్లీషులో జరుపండి.

CHHAYA VARIETY STORES (SLC)

P. O. 13, ALIGARH (U. P.)

మీరు తప్పక తెప్పించుకోవలసిన ఉపయోగకరమైన వస్తువులు

Microscope (దూరదర్శిని యంత్రం) డ్రామా, సర్క్రెన్, అరణ్యాలు,
కొండలు మొదలైన రంగు రంగుల సీనులు, సీనరిలు చూచి అనందించండి. ఈ
యంత్రంవలన దూరాన ఉన్న వస్తువు దగ్గరగానూ, చిన్నచిన్న వస్తువైనా పెద్దది
గానూ చూడవచ్చును. వెల రు. 2-8-0 పోస్టేజి 1-4-0 వేరు.

Home Saving Safe (ఇంట్లో ఆదాచేయు పెట్టు) పెన్సుపెద్దలు పొయిపు
చెయ్యాలి. అందుకు మా ‘సెవింగ్ సేఫ్’ తెప్పించుకోని ఉబ్బు నిలువ చేసు
కోండి. వెల రు. 3-8-0 పోస్టేజి 1-4-0 అధనం.

ఘరా:—కావలసిన వస్తువు పేరు, చిరునామా మొదలైనవి ఇంగ్లీషులోనే రాయాలి.

Address: NAVASHAKTI KARYALAYA (D.C.M.)

P. O. 13, ALIGARH-U.P.

De Chane's MEDICINE CHEST

PRICES

Size 1	Rs. 2/-
Size 2	Rs. 4/-
Size 3	Rs. 6/-
Size 4	Rs. 8/-

THE MEDICINE CHEST
eight, simple, effective
Remedies.

అందియోవి అన్ని దీనిక్క కొన్నిటా,
దర్శనంస్తూ విరివిగా పడుతున్నావి.

J. & J. DeChane
RESIDENCY ROAD HYDERABAD - 5

మెజస్టి ప్రొడక్షన్ వారు

సమర్పించనున్న ప్రథమ తెలుగు

సాంఘిక చిత్రం

ఆందాలు పెత్తే

న్యూహాలు : స్వామి—పద్మనాబం

వెలువడినది ! వెలువడినది !

అహుర్వ సంగీత గ్రంథము

గానక శాఖోధిని

సంగీతమును ప్రారంభమునుండి రాగాలాప నలు, కల్పనస్వరములవరకు నెర్చుకొను వారిని, లోయర్, హయ్యర్గ్రేడ్ పరిక్లలకు పొత్తు విద్యార్థులకు శాస్త్రము, ప్రాక్కిక్లె గ్రాఫులతోను పథకములతోను విపులముగా ప్రాయిబడినది. $8\frac{1}{2} \times 5\frac{1}{2}$ (డిమ్యూ $1\frac{1}{8}$) సైజులో 750 పేజీలుగల పుస్తకము. సైజు కాగితముపై ముద్దింపబడిన పూర్తి క్యాలికో లైండు పుస్తకము వెల రు. 10/-లు. ప్రాప్తిజి ప్రశ్నేకము.

వలయువారు,

బాలసర్వతీ బుక్ డిపో
పాపు బాట్సు నెం. 3, కర్నూలు

న మ్ముక ! . . .

అత్యుత్తమమైన తూఱులెత్త సబ్బులో
ఏమేమి మీరు కావలెనంటారో, అవన్ని
మైసూరు శాండల్ సబ్బులో
కలవని నమ్మకముగా చెప్పగలము

ప్రతిచోట దొరుకును

గవర్ను మెంటు సోష్ట ఫ్యాక్టరీ
బెంగుళూరు

అంద్ర ఇన్నారెన్న కంపెనీ, లిమిటెడ

(ప్రాథమిక: మచిలిపట్టం)

భిమా వ్యాపారములో 25 సం॥లు జయప్రదము

గాను — సామర్ట్యముతేను సేవచేసన సంస్థ.

1950 లో నూతన వ్యాపారము	రు. 2 కోట్లు
అమలులోనున్న మొత్తము	రు. 9 కోట్లు
మొత్తము భిమా నిధులు	రు. 2 కోట్లు ప్రైమి
సంవత్సరాదాయము	రు. 45 లక్షల ప్రైమి

జీవిత భిమాతోబాటు అగ్ని, మాటలు, ప్రమాద, నోచా వ్యాపారముచేయసు.

పూర్ణములు :

మదరాము, తొంబాయి, కలకత్తా, నాగపూరు, కృల్లి, బెంగళూరు, బెల్లూం, అనంతపూర్, శికింద్రాబాదు, కోయింబతూరు, బ్రహ్మంపూర్, ఎర్రాకులం, బెజవాడ, గుంటూరు, జెంపెడ్రూర్, విశాఖపట్టణము, రాజమండ్రి, మండలూరు, ద్విలూసర్ (అస్సాం) పాట్టు, అల్లాబాద్

చందులు

సంచాలకుము : వ్రక్తపాణి

చందులులో వెలువడ్డ సీరియస్
కథలు కొన్ని అయినా పుట్టకూపఁగా
ముద్రింపుని ఎంతేమంది పారటలు
పదేవదే ల్రాప్పున్నారు. ఈ పుట్టేసం ఘాకు
చాలకాలంనించి పున్నది. ఇతి ఈఘని వెంటనే
పెరపెరులేకపోవచూనికి గల సాధకబాధకాలను
లోగడ ఎపరించేపున్నాము. ఇప్పుడు ఘన ఆ కోరి
కలు నెరవెయ్యకోగల ఫఖమయం వుండని తలప
ఉనికి సంతోషపున్నాము. త్వరలోనే చందులూమ తన
స్వంత భవాలలో ప్రవేశించబో కున్నది. ముద్రింపాసాక
ర్యాలు ముపటికండి రెండింతలు పొచుగా అమర్చు
కెంటున్నది. అటుపటుప్పుకు కొన్నే కాదు, సీరియస్ కథ
లన్నెతీసి పున్నకలుగా పునర్జీదించుకోగలము. అంతేకాదు.
స్వంతభవసంలోకి పెళ్ళినతర్వాత ఇప్పుకు వాలుగుభాషలలో (హొచ్చి,
తెలుగు, అరంబం, కన్నాడ) వెలువడుతున్న చందులూమను ఘరి
కొన్ని దేశభాషలలోకిరూడా వెయిపరించి, తక్కిన ప్రాంతాలవారికిరూడా
ఆసంద్రాన్ని సమకూర్చునికి ప్రయుత్తాలు ఘరుకూగా సాగుకొన్ని. ఈ
దుసరో, దీపావళి పండగల సంతోష సమయంలో చందులూ తన
పాకటుల కూ అభిఘాసులకూ అందిపుగల పుట వేర్కు ఇదే.

తృతీయబర్ '51

పుటపుటి 9

సుంచిక 4

మానవసేవ

ఒక క్రూరాత్రి బెన్ ఆదమ్ అను ఒక్
ఆతనికి మెలకువ వచ్చింది.
సలుదిక్కుల ప్రశాంతి తెలివెన్నెల
పచ్చపుష్టులా విచ్చింది.

కిబికిలోంది ఆతని గడిలోనికి
కూడా వెన్నెల పడుతోంది.
సీదలు నిండిన చీకటి చెరలో
వికుదలలూ గడుగిడుతోంది.

ఆ తెలివెన్నెల వెండివెలుగులో
ఒక దేవత అట్టు కూరుచొని
రాష్ట్రస్వది ఏదో ఒక బంగరు
పాత్రం తనముందుంచుకొని.

‘రాష్ట్రస్వది ఏమయ్యా’ అని ఇక్
అడిగాడాదమ్ ధైర్యంగా.
‘దైవసేవకుల పేర్ల’ ని దేవత
మారుపలికినది సైర్యంగా.

‘వారిలోన నా పేరుండా’ అని
బెన్ ఆదమ్ ప్రశ్నించాడు.
దేవత పెదిమల్పై దరహనం
సృష్టింగా తిలకించాడు.

రచన :

లైరా

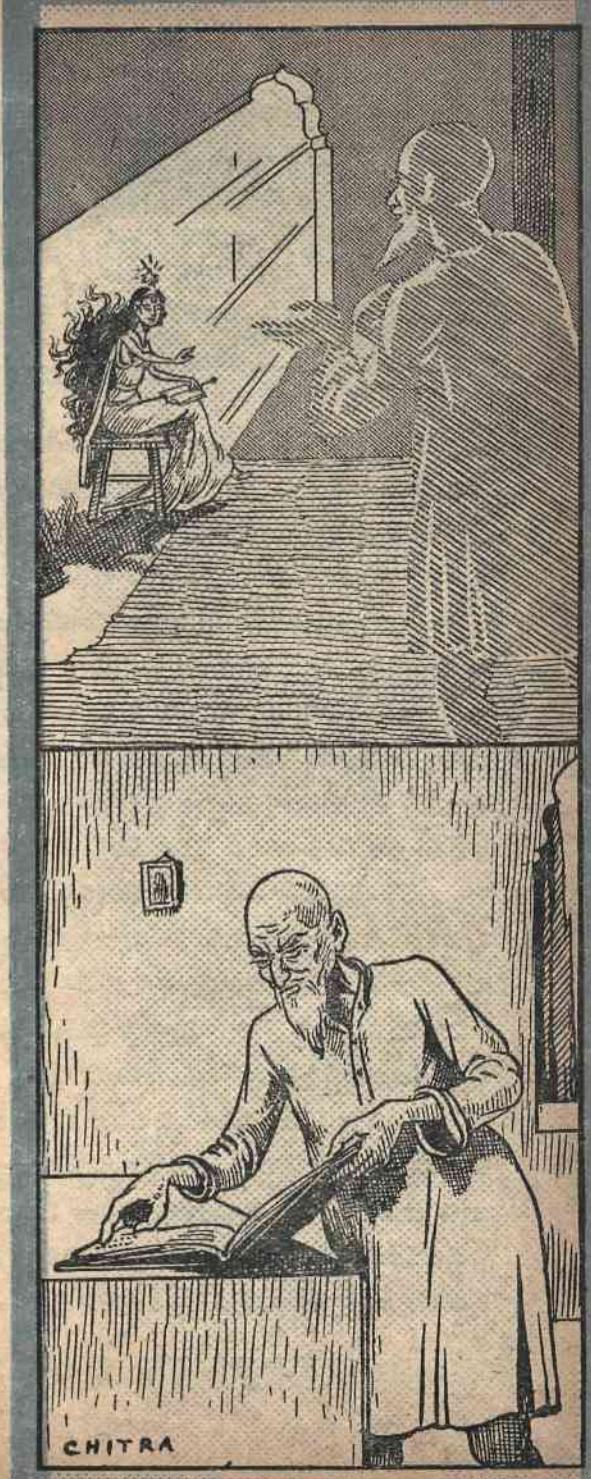
“లేదని” దేవత ఆతని ప్రశ్నతు
మారు వెంటనే పరికింది.
కాంతి కాంతిగల ఆమె కనులలో
చిలిపినవ్యు ఒకటొలికింది.

“ఐనా పరవాలేదుగాని నా
పేరు మనుష్యసేవకులలో
పొందుపరుచమ్మా !” అని ఆదము
అన్నాడప్పుడు ఆణకుపతో.

“సరే అలాగే” నంటూ దేవత
కలసిపోయినది వెన్నెలలో.
చెన్న ఆదము ఈ జిరిగిందంతా
జమకట్టేళూ డెక కలలో.

కాని ఉదయమే లేచి చూడగా
పుస్తకమక్కడ పడిఉంది.
తైవసేవకుల పేర్లన్నిటలో
ఆదము పేరే పైనుంది.

“మానవసేవ మాధవసేవ ”ని
దేవత చెప్పక చెప్పింది.
ఖందువల్లనే ఆదము వైఖరి
దేవతకూడా ఒప్పింది.

బుకానెక పిల్లవానికి పుస్తకాలు వదవడమంటే అమిత సరదా. అన్నింటిలోనూ జార్జి వాపింగ్స్‌ను ఆనే మహానుభావుని జీవితచరిత్ర అతన్ని ఎక్కువగా ఆకర్షించింది. అందులో వుండే ఈ వాక్యాన్ని అతడు కంఠస్థమే చెపుకొన్నాడు: 'బానిసత్యం పాపం తానివిష మందు ఈ లోకంలో పాపమనేదే లేదు.'

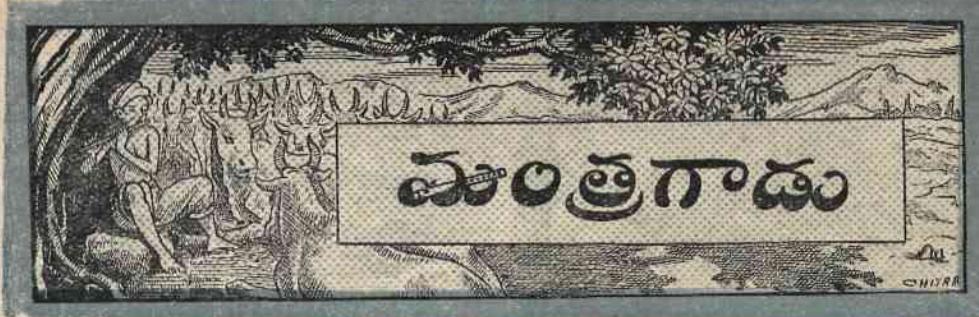
ఈలా ఎంతో మత్కువగా చూచుకొంటున్న ఆ పిల్లవాని పుస్తకాన్ని ఒకరోజున అతని తండ్రి తీసి, తలకింద దిండుగా పెట్టుకుని నిద్రపోతున్నాడు.

ఇది చూచి ఆ పిల్లవాని మనసుకు చాలా కష్టం తేచింది. అటుపంటి అమూల్య మైన పుస్తకాన్ని తలడిండుగా ఉపయోగించటాన్ని అతడు సహించలేకపోయాడు. తండ్రిని లెపకుండా మెల్లగా వెల్లి కూర్చుని, ఆ పుస్తకం తీసివేసి దానికి బదులుగా తన తొడసు తండ్రి తలకింద పెట్టాడు.

కొంతస్నేహిన తరువాత తండ్రికి మెలకువ వచ్చింది. 'ఇదేమిట్రా నాయనా, పుస్తకం తీసివేశావెందుకు? ఇలా కూర్చున్న వెందుకు?' అంటూ ఆశ్చర్యంతో ప్రశ్నించాడు. ఆ పిల్లవాడు తన వుద్దేశం విపరించి చెప్పాడు. అప్పుడు తండ్రి ఆ వుద్దేశానికి మెచ్చుకుని, 'నాయనా, నీ వెప్పత్కైనా బానిసత్యాన్ని రూపుమాపి, లోకోపకారం చేయగలవాడవపుతూపు' అని దీవించాడు.

అప్పకారమే పెరిగి పెద్దయాక ఆ బాలుడు—తరతరాలనుండి అతి సించగా అనుభవిస్తూండే నీగోల బానిసత్యాన్ని నిర్మాలించటంలో తన యావవ్యక్తినీ ధారపాసి, జాతి జాతినంతటినీ ఉద్దరించాడు. ఆ పిల్లవాడే—పెన్ననాట తను నేర్చిన సీతివాక్యాన్ని పెద్దతనంలో సార్థకంగా ఆచరణకు తెచ్చి, మానవసేవ చేసిన మహానుభావుడు, సుప్రసిద్ధుడు ఐన అబ్రహమం లింకనే.

చందువూము

పూర్తిగాండు

అనగనగనగా, జీవా అనే ఒక కుర్రవాడు పశుపులను కాసుకొని బ్రతుకుతూ ఉండే వాడు. వాడి హృస్తవాసి మంచిదనీ, వాడి పోషణకింద పశుపులు కైమంగా వుంటాయనీ లోకంలో ఒక వాడుక పడింది.

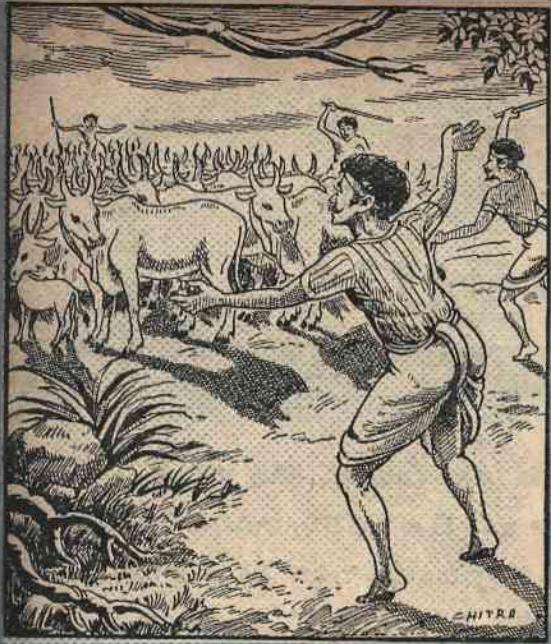
జీవా చెతిలో ఎల్లప్పుడూ ఒక పిల్లన గుర్ర వుండేది. దానితో వాడు ఉండుతూ వుంటే మురళీకృష్ణుడు వేణునాదం చేసి నట్టుండేది. ఆ పాటకు జంతుజాలమంతా వచ్చి వానిచుట్టూ మూగేని. అందరూ వచ్చి ‘జీవా!—మరొక్కుసారి వాయిం చచ్చా!’ అని బ్రతిమలాడి, వినేవాళ్లు.

ఈ సంగతి పదిమైళ్లదూరాన పట్టబంలో వుండే ఒక శ్రీమంతుని చెప్పులబడింది. ఆ శ్రీమంతునికి పెద్ద గోపులమంద ఉన్నది. గోరక్షణ అంటే అయినకు అమిత సరదా. అందుకని నాడెమైన గోపు ఏ దేశంలో ఉన్నాసరే, ఎంత ఖరీదైనాసరే కొనితిరే

వాడు. తన మందకు తగిన గోపాలుడు జీవా ఒక్కడే అని తలచి, వాడిని రష్ణించి తన గోపులమందకు పెద్దగా పెట్టుకున్నాడు.

జీవా, తన సంరక్షణలో, ఆ శ్రీమంతుని గోపులను డెక్కి వెలితిలెకుండా మేపే వాడు. దగ్గరఫుండి దాణా పెట్టించేవాడు. ప్రవహించే నీటిలో రోజు వాటిని పరిశుభ్రంగా కడిగించేవాడు. వేఱి కన్నులతో అపులను కనిపెట్టుతూ ఉండేవాడు. వాటి సతడు పేరుపేరునా పిలచి, గంగడేలు దువ్వి మూపురం నిమిరేవాడు. ‘ఆలివేణి రావే!’ అంటే వెల్లాపు పరుగెత్తుకవచ్చేది. ‘అణిముత్యమా రావే!’ అనగానే పుల్లాపు గంతులేస్తావచ్చేది. ఇలానే బట్టలాపు, నల్లాపు, పోట్లాపు అన్నీ అతనివద్దకు ఆప్యాయంగా వచ్చేవి.

ఉదయం లేగలను విడవగానే జీవా వాటిని మైదానానికి తీసుకపోయి మేతకు

వదిలేవాడు. తక్కున పశుపులమందల మోస్తరుగా జీవా తన ఆపులమందను తోలనక్కరలేదు. చెతిలోని పిల్లనగరతో సంజ్ఞచేస్తాడు. అవి మనసు కనిపెట్టి వాని యిష్టప్రకారం సదుచుకుంటాయి. రోజువాటిని మేతకు వదిలి, జీవా ఒక చెట్టుక్కి పలవలో కూర్చుండి హాయిగా పిల్లంగ్రేవి పూడుకొంటూవుంటాడు. అతడు పాడుతూ వుంటే అవి మోరత్తె వింటూవుంటై.

పాటు దిగిపోగానే జీవా “గిలిలి!... గిలిలి!... గిలిలి!...” అనే పూడే వాడు. ఎక్కడక్కడ మేస్తూపున్న ఆపులూ వచ్చేసి వానిచుట్టూ మూగేసివి. ఇంటికి మూలకూ పరుగులెత్తారు. వాళ్లలో తెలివైన

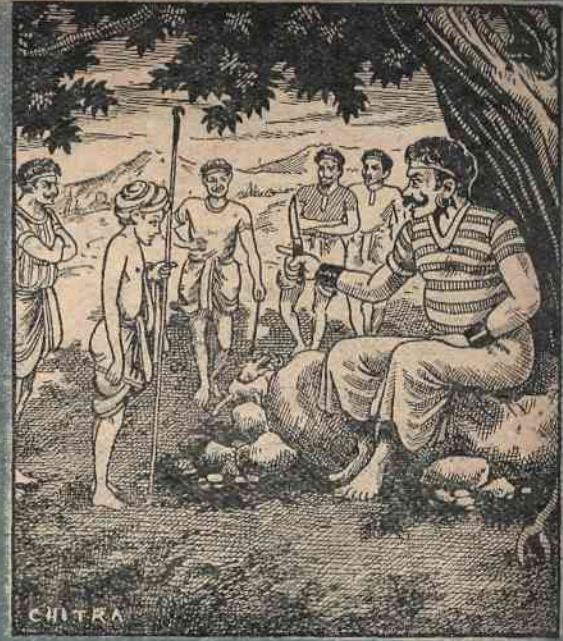
చేరుకున్నాక రాత్రి పాలుపెతికే సమయాన కూడా జీవా మురళి ఘ్రాదేవాడు. ఉత్సాహం కౌద్ది గోపులు ఎక్కువ పాలిచ్చేవి.

బకరోజున జీవా గోపులను బీడుమీదికి వదిలి, చెట్టుపలవలో కూర్చునివుండగా అక్కడికి బందిపోటుడెంగల గుంపు వచ్చి వడింది. అందాలు చిందెటి ఆ గోపులను చూడగానే దొంగల నాయకుడికి కన్ను మణి గి పోయింది. ‘వీటని మన మకాముకు మళ్లించండేయో!’ అని అను చరులకు ఆజ్ఞాపించాడు. వాళ్లు ఎంత తోలినా, బెదిరించినా, కొట్టినా మరేమిచేసినా ఆపులు కదలలేదు, మెదలలేదు. ‘పోరా పచ్చివాడా!’ అన్నటుగా ఆ దొంగలవైపు ఒక్కసారి మెడయ్యత్తి చూచి, మళ్లీ తల వంచుకుని వాటిమానాన అవి మేమసాగినై.

ఈ సంగతి, వాళ్లు పోయి నాయకునితో చెప్పగా, అతడు ఉగ్రుడై, ‘ఓరి వాజమ్ము ల్లారా, ఇంకెనా మీ తెలివి! వీటని ఎవడో మంత్రంతో కట్టివేసి ఉంటాడు. ఆ మంత్ర గాణ్ణి పట్టి తిసుకరంది. తెలుంటే మీ ప్రాణాలు దక్కువు!!’ అంటూ శాసించాడు. ఆ నుచరులు వణికి పోతూ, తలకొక మూలకూ పరుగులెత్తారు. వాళ్లలో తెలివైన

ఒకడు మటుకు దూరంపాలేదు. ‘నిజంగా అటువంటి మంత్రగాడె ఉండేపక్కంలో వాడు ఈ చుట్టు పక్కలనే దాకొడైని పుండాలి’ అని నిశ్చయించి, చేరువనుండె తుప్పలు, పాదలు, చిట్టడవులూ జాగ్రత్తగా వెతుకుతున్నారు.

ఆప్యాధింతమంది దొంగలను ఎదిరిం చటం ఎవడితరం? అందులోనూ జీవావంటి ఒక కుర్రవాడివల్ల నపుతుందా? చేసేది లేక, వాడు మెల్లగా చెట్టుడిగి ఒక బోరి యలో దాకొడైని, వాళ్ల చేష్టలన్నీ గమ నిష్టాపున్నారు. ఇంతలో—ఆ దగ్గరనే వెతుకులాడుతున్న దొంగవాడి తుక్క మనిషి చది పసికట్టి మొరిగింది. అందు కని, వాడు ఆక్కడ నే నిలచి, జాడ కసుక్కుని జీవాను పట్టివేళాడు. వాల్సి తినుకవెళ్లి నాయకుని ఎదట పెట్టగా నే, అతడు కత్తి రుథిపిస్తూ “ఆరేయ, మాతో రారా, మంత్రం విప్పేసి మందను మర లించు. లేకుంటే ఖబడ్డార్!” అంటూ భయపెట్టాడు. పుట్టెడు దుఃఖంతో జీవా, పెల్లనగర్ పూదుకొంటూ తన గోవుల మందను దొంగల మకాముకు మర లించాడు. ఆక్కడ వాళ్ల ఆవులమందను

CHITRA

ఒక ద్వారిలోకి తోలిపెట్టి, జీవాను బంటరిగా మైదానంలో వదిలేళారు.

దొంగలు మకాంచేరుకోగానే, ఇటు వంటి గోప్య గోవుల మందను నంపా దించాము కదా అని నాయకుడు ఉప్పాంగి పోయి, ‘భేషి!—బాగానేపుంది. బలిష్ఠ మైన ఆ బట్టాపును కొట్టి ఇవాళ విందు చేయండేయో!’ అని ఆజ్ఞాపించాడు. ఆజ్ఞ ప్రకారం అనుచరులు ఆవును కొట్టి, పసందుగా వండి వడ్డించి, ఇక ఆర గించుదామనుకుంటున్నారు.

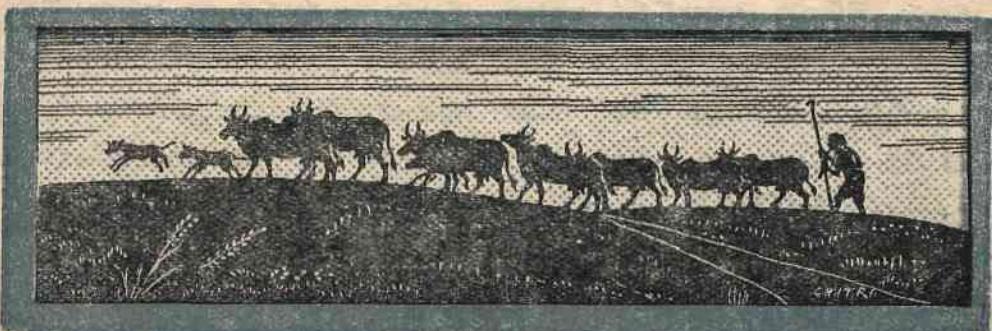
ఇంతలో ఒక చిత్రం జరిగింది. ఆక్కడ మైదానంలో ఉండిన జీవా ఒక చెట్టుకిం

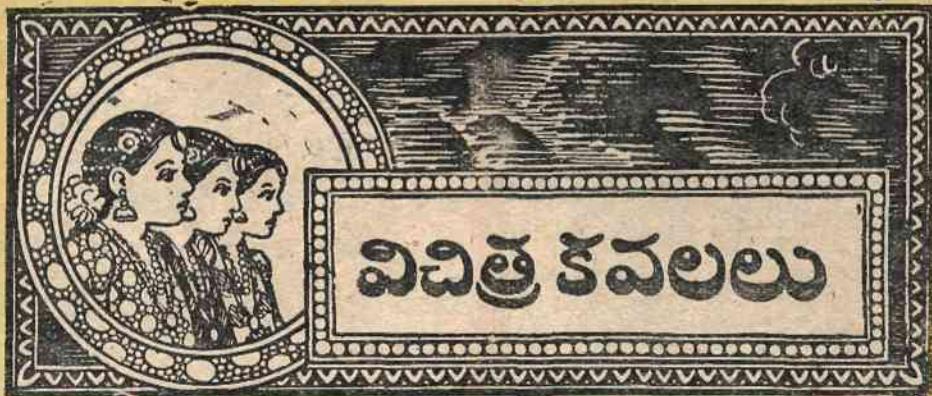
కూర్చుని, మామూలుగా పిల్లనగోవి వ్రాదు కుంటున్నాడు. అతడు ‘గిలిలిలీ!... గిలిలిలీ!!...గిలిలిలీ!!!...’ అని పాడగానే దెడ్డిలోపుండె గోవులన్నీ అమాంతంగా పలుపులు తెంపివేసుకున్నా. గోదలు పడగట్టినె. జీవాచుట్టూ మూగి, పాట వినసాగినె.

నాయకుని మకాంలో—ఆనువరులు స్వహస్తాలతో పండి పద్ధించిన గోమాంపం ఒకక్కెళ్ల విస్తరిలోనూ కనపడలేదు! అదృశ్యమైపోయింది!! అబ్బావును చంపిన అనవాళ్లకూడా ఎకక్కడా కనిపించలేదు. అందరూ ఆశ్చర్యపోయారు. వెంటనే ఆ పాట వినవచ్చే దిక్కుకి పోయిచూడగా, మైదానంలో చెట్లుమీద జీవా, వానిచుట్టూ పాట వింటున్న గోవులమందా అగపడినె. ఇంకా పరిశిలనగా చూచేసరికి వారు చంపి విందుచేసుకోబోయిన ఆ

బ్బావుకూడా పాట వింటూ, జీవా ప్రక్కనే వున్నది!! అందరూ నిశ్చేష్టులయ్యారు. డొంగల నాయకుడు జీవాకు పాడా ప్రాంతుడై, “ఉఱ్ఱా పిల్లవాడా!—నువ్వు సామాన్యుడవుకావు. నిజంగా మంత్ర గాడివే. ఆ గోపాలకృష్ణుడివే. నీ చెతిలోది వట్టి పిల్లనగర్ కాదు. ఆ మురళీకృష్ణుడు గానంచేసే మహామగల వేణువే!!! మేము చెసిన దుర్మాగ్నానికి మమ్మల్ని మన్నించు. మరెన్నడూ నిండుజీవుల ప్రాణాలు తీయబోము. బుట్టి వచ్చింది, మన్నించు” అంటూ వేడుకొన్నాడు.

నాయకుడు చెప్పిన ఈ మాటల లో ఒకక్కటి అమాయకుడైన జీవాకు తెలియనే తెలియలేదు. అందువేత జవాబేమి చెప్పుతెకపోయాడు. వాళ్లు పదిలిందే చాలునను కుని మళ్లీ తన మందను మరలించుకుని ఇంటికి చేరుకున్నాడు.

16

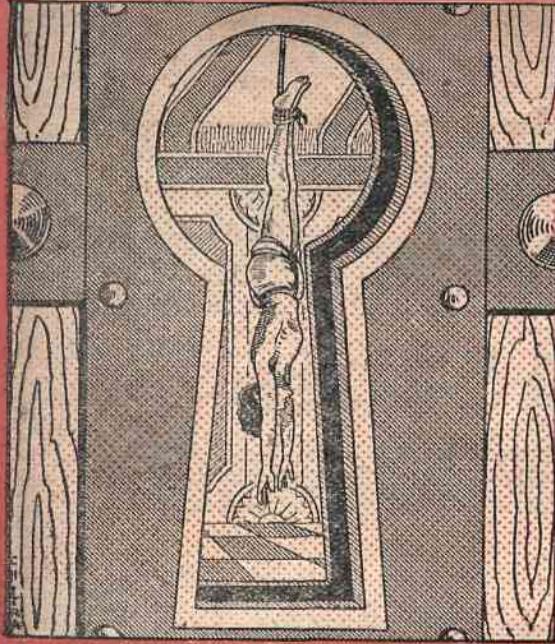
రాక్షసులను రాక్షసుడు మూగిగా చేసి అరణ్యంలో వదిలేకాడు. ప్రతాపరాజు వచ్చి చూచి, వాళ్ళను తీసుకపొయి కాపాడుతున్నాడు. వారి ఆస్తిన చిత్రకారుని నష్టయంతే ఉదయనుడు ఒక కాపలావాని వేషం వేసుకొని, పాతాళ గృహంలోక పొబోగా, ద్వారం వద్ద సింహాలు వానిమీద ఉరికిపై. తేడివనివాట్లు వాటినిచంపి, వానిని రక్షించాడు. రాక్షసుడు గప్పిస్తూ ఉదయనునివద్దకు రావటం వరకు చదివారుకదూ? అతరువాత—]

రాక్షసుడు పెడబోబ్బలు పెట్టాడు. “ఎవ ఈపాటికి పాపం, వాడు యములోకానికి దురా ఈపని చేసింది?” అంటూ వాడు తనవేపు రావటం చూచి ఉదయనుడు గజగజలాడిపోయాడు. ఏదో జవాబు చెబుదామనుకు నేటంతలో రాక్షసుడి పరిచారకులు ఒక్కపరుగున వచ్చి ఆక్ష్రద చేరుకున్నారు. సింహాలను చంపినవాడు చేతులు కట్టుకు నిలబడి “నేనేబాబయ్య, ఈ పని చేసింది. మన భవనంలో ఉంటూ మన చెతికంద పెయగుతూ ఆవి మనల్నే మాటు వెయ్యజూ చాయండి. నేనేగనక సమయానికి ఆదుకోక పోయినట్టుయితే

పోయేవాడే” అని విన్నవించుకున్నాడు.

అందుకు రాక్షసుడు “ఆ, అలాగా! మాంచి పనిచేశావు. ఈసింహాలకు కొంచెం కొవ్వెక్కినట్టుంది. తక్కినవాటికి ఒక వారంరోజులపోటు కడుపు ఎండకట్టిండి, అవే దారికోస్తయ్య” అంటూ అక్కడి నుంచి చరవర వెళ్లిపోయాడు. అప్పటికి గాని ఉదయనుడికి ప్రాణాలు కుదుటబడ లేదు. విమీ ఎరగనట్టు పడుకున్నాడేకాని, రాక్షసుడు ఎటు పోయింది ఒకకంట కని పెడుతూనే వున్నాడు ఉదయనుడు.

‘చందమామ’

పోలు చివర ఒక పెద్ద ద్వారంవద్దకు వెళ్లి, రాక్షసుడు మొలలోనించి చిన్న తాళ పుచెవి ఒకటి తీసి ఏదో మంత్రం చదివాడు. మంత్రం చదవటం హర్షిత అయ్యే సరికి ఆ చిన్న తాళ పుచెవి కాస్తా ఏడు అదుగుల పాడుగున పెరిగిపోయింది. అప్పుడు రాక్షసుడు దానితో ఆ ద్వారం తలుపులు తెరిచి లోపల ప్రవేశించాడు.

ఉదయనుడు ఆలోపల ఏమున్నదే తెచి వెళ్లి చూదామనుకున్నాడు. కానీ, పట్టు బడిపోతే ప్రాణాలు దక్కువే? అందుకని ఏమి జరిగేదీ జాగ్రత్తగా కనిపెడుతూ అలానే పదుకుండిపోయాడు.

మరి తాసేపటికల్లా రాక్షసుడు బయటికి వచ్చి, యథాప్రకారం తలుపు మూసి వేశాడు. మళ్ళీ మంత్రం ఉచ్చరించేసరికి తాళ పుచెవి తిరిగి చిన్నదయపోయింది. అది బొడ్డుతో దోషుకొని రాక్షసుడు వచ్చిన దారునే పాతాళగృహంలోంచి ఖయట తు వెళ్లిపోయాడు.

ఏగతా పరివారం తిరిగి ఎవరి చోట్లకు వారు వెళ్లి గుర్రుకోట్లి నిద్రపోశాగారు. ఈ అదునులో ఉదయనుడు మెల్లగా లేచి, రాక్షసుడు తెరచి మూసిన పెద్ద ద్వారం వద్దకు వెళ్లాడు. తాళపుచెవి దూర్చే బెజ్జం లోనించి తొంగిమాచాడు. చూడగా ఉదయ నుడు తనకళ్ళను తానే సమ్మతికపోయాడు. ఎందుచేతనంతే తను ఎవరికోసమైతే తపించిపోతున్నాడే ఆ గడ్డపువాడు అక్కర తలక్రిందుగా ప్రేలాడతీయబడి పున్నాడు. సంధ్యానిశేధులు మాత్రం లేరు,

ఇది చూచే సరికి ఉదయ నుడికి భయమూ అశ్చర్యమూ కలిగినే. సాదరు లేమైనట్లు? గడ్డపువాడిని కలుసుకోకలిగితే తఱస్తుందేమో? కానీ ఆ తాళ పుచెవి లేకుండా లోపల ప్రవేశించటం ఎలా? ఏమి పాలుపోయిందికాదు.

అలాగే కొంతసేపు ద్వారంపద్ధ నిలబడి ఎంతకూ ఏమీ తోచక, అతము ఏసిగివిసిగి తన చోటుకు పచ్చి పదుకున్నాడు. పదు తున్నాడే కాని నిద్ర వట్టితేనా? ఆ గది ప్రవేణించబం ఎలాగ? గెధ్ద పువాడిని కలుసుకోవటం ఎలా? సాధయలు ఏము య్యారు? రాత్రంతా ఇదే అలోచన.

తెల్లపారింది. రాత్రి కాపలా కాసిన ఇట్టు తిరిగి పాతాళగృహం చేరుకున్నారు. వాళ్లు రావటంతోటే యిక్కుడవున్న కాపలా వాళ్లు కొలనుకు బయలుదేరి పోయారు.

‘ఆ’ గదిలోక ప్రవేణించే మార్గం మరే చైనా వుండేమో పరిచారకులను అడిగి తెలుసుకుండామా అని ఒక అలోచన కలి గింది ఉదయనుడికి. కాని వెంటనే ఒక వందేహంకూడా కలిగింది. ఈప్రక్క అడ గ్గానే తన మాయవేషం బయల్పుడుతుం దేమో! తను పట్టుబడిపోతాడేమో!! అందు చేత ఉదయనుడు ఆ అలోచన అంతర్భితో కట్టిపెట్టివేశాడు.

ఒక వారంరోజులక్క రాక్షసుడు తిరిగి వచ్చాడు. మునపటిలాగానే మొలలోనించి జాలంచెవితీసి మంత్రంవేసి పెద్దదిచేశాడు. గది తలపులుతెరిచి లోపల ప్రవేణించాడు.

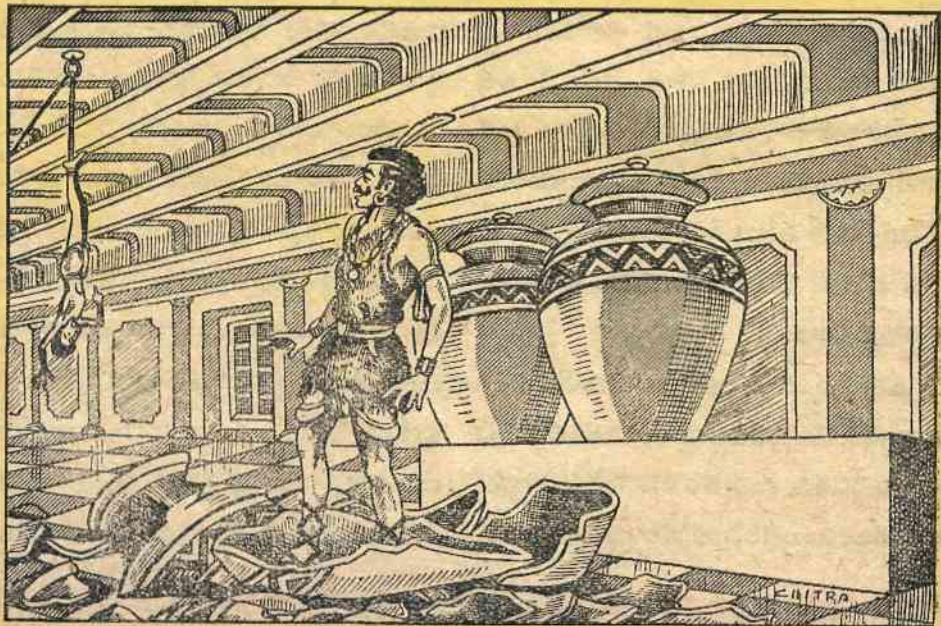
ఉదయనుడుకూడా వానితోపాటు యుక్కిగా వాకిలి దాటి లోపల అడుగు పెట్టాడు. వాకిలికి ప్రక్కగా మనిషి నిలువుకు సరి పడే మూడు పెదెపెద్ద బాసలూ, వాటిపైన మూతలు వున్నె. మొదటిదానిపైన వున్న మూత తీకాడు ఉదయనుడు. దానిలో ఎవరో మనిషి వున్నట్టు కనుపించింది. గబుక్కున మూసివేశాడు. రెండో బాన తీసి మాచాడు. అందులోనూ అలాగే. అది మూసివేశాడు. మూడవ బాన చూచాడు. భాళ్గా వుంది. గుట్టు చప్పుడుకాకుండా దానిలోదిగి మూతవేశేనుకు కూర్చున్నాడు. ఇదంతా ఇరుగుతున్న ప్పుడు రాక్షసుడు

ఎక్కుడు పోయాడే ఏమో ఉదయనుడికి తెలియనే తెలియదు.

మరికాసేవబికి రాక్షసుడు అ బాసల దగ్గిరిక వచ్చాడు—‘ఒకటి...’ అని అరుస్తూ మొదటి బాసమీద మూత ఎత్తాడు. లోపలనున్న మనిషి లేచి నిలబడ్డాడు. రాక్షసుడు వాడిని జుట్టు పట్టుకుని బైచికి లాగాడు. తర్వాత ‘రెండూ’ అంటూ కేకపెట్టి రెండే బాసమీద మూత ఎత్తాడు. దానిలోనున్న మనిషికూడా లేచి నిలబడగా వానినికూడా జుట్టు పట్టుకుని ఎత్తి బైచికి లాగాడు. వాళ్లని వెంటబెట్టుకుని గది బయ

టకు వచ్చేశాడు. తలుపులు ఎప్పటిలూ మూసి తాళంజెవి మొలలో దొపుకొన్నాడు. వాళ్ల నిద్దరినీ చెరోగుపెట్టిలో పట్టుకుని పాతాళగృహంలోంచి బైచికి వెళ్లిపోయాడు.

ఉదయనుడు ఏమాత్రమూ అలస్యం చెయ్యలేదు. వెంటనే బాసమూత ఎత్తి పైకి రాబోయాడు. కాని దిగటమంత తెలికగా కనపడలేదు పైకి రావటం. ఒక్క ఎగురు ఎగిరాడు. పైకంట ఎగరలేకపోయాడు. బాస అంచు కాలికి తగిలి, దానితో సహా క్రిందపడ్డాడు. పడి పడటంతో పే బాస ముక్కు ముక్కుత్తెపోయింది.

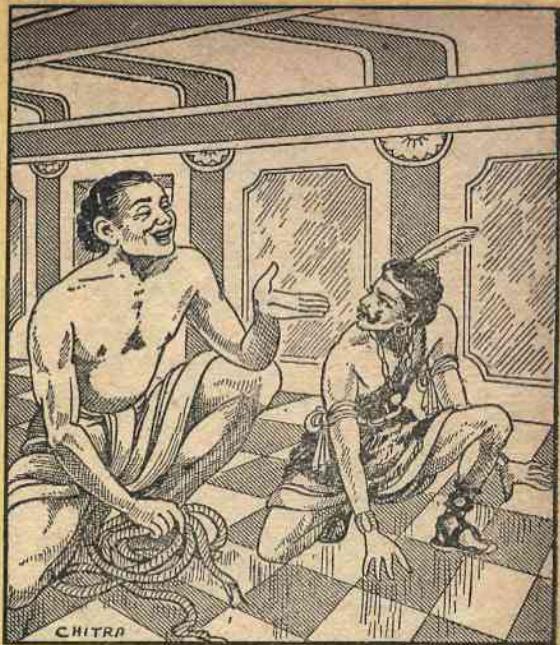

ఇలా ఉదయనుడు బయటపడ్డాడు. మరికొద్దిదూరంలోనే వ్రేలాడుతున్న గడ్డపువాడు కనుచించగా, ఒక్కవరుగున వాడిదగ్గిరికి వెళ్లాడు. “ ఇదేమిటయాద్య ఈ శిక్ష ? నా సోదరులు ఏమైనారు ? చెప్పు. రాక్షసుడు రాకముందే నేను పోవాలి. చెప్పు. త్వరగా చెప్పు ” అని తెందరపెట్టాడు ఉదయనుడు.

ఉదయనుడు మారువేషంతో వచ్చాడని గడ్డపువాడు ఇట్టే గ్రహించాడు. “ నువ్వేన టోయి ! గాథరాపడకు. వాముంకోవారం రోజులకుగాని రాశులే. ముందు నా కట్టు విప్పు చెబుతా ” అన్నాడు.

గడ్డపువాడికట్టు విప్పాడు ఉదయనుడు. బంధం విడగానే గడ్డపువాడు యిలా చెప్ప సాగాడు—

“ నువ్వు ఈలోపలకు రావటం, బానల మీది మూతలు తీసి చూడటం అంతా నేను గమనిష్టానే వున్నాను. ఆ రెండు బానల లోనూ నీపు చూసిన మనుషులు ఎవరను టున్నావు ? వాళ్లే నీ సోదరులు. ఇంకా నయం, వాడు మూడో బానమీది మూత తియ్యలేదు. తీసినట్టయితే నీ గతి ఏమ య్యోదో ” అని యింకా ఏమో చెప్పబోతుంగా ఉదయనుడు అడ్డుతగిలి :

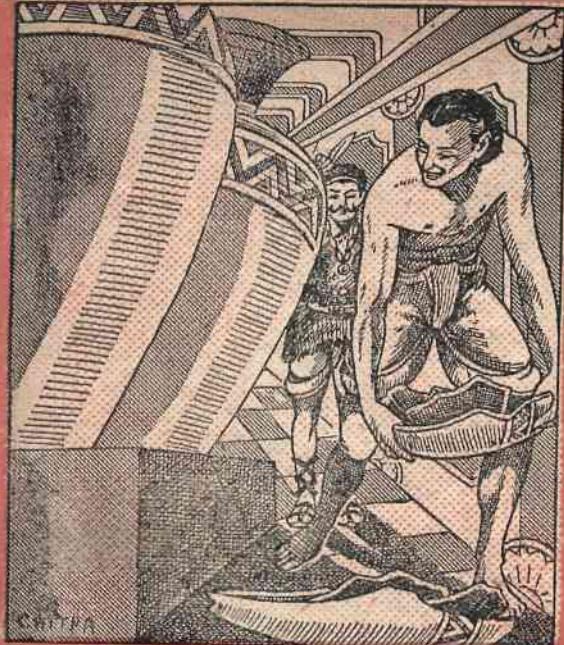

“ ఏమిటీ ? వాళ్లు నా సోదరులా ! నంథాద్య నిశిధులా !! ముందు వాళ్లని విడిపిట్టాం పద ” అని వేగిరపెట్టాడు.

గడ్డపువాడు విరగబడి నవ్వుతూ, “ ఓరి విచ్చితండ్రి ! వాళ్లు యింకా వాటిలో వున్నారనుకుంటున్నావా ? ఒకటి, రెండూ ? అని వాడు పిలవటం వినిపించలేదూ ? వాళ్లని ఆ బానలలోంచి పైకి లాగి తనతో తినుకొనే పోయాడు ” అన్నాడు.

“ ఎక్కుడికి ? ” అన్నాడు ఉచయనుడు.

“ నాకూ తెలియదు. బహుశా వాళ్లని ఆ కొలనులో పదిలి కాపలావాళ్లకు వప్పజిష్ట తాడే మేమో ” అన్నాడు గడ్డపువాడు.

“సరే కాని, ముందు ఈసంగతి చెప్పు : ఎందుకు నిన్ను యిలా తలక్రిందుగా వ్రేలాడ్చిశాదు ? ఎందుకోసమని వాళ్లని అబానలలో పెట్టాడు ? అనాడు మిష్టల్ని ఈ పాతాళగృహంలోకి తిపుకువచ్చిన తర్వాత ఏంజరిగింది ?” అని ప్రశ్నించాడు ఉదయసుడు.

అప్పుడు గెడ్డపువాడు “ముందు పగి లిన అబానముక్కలు దావేసెయ్యాలి. తర్వాత మిగతా విషయాలు చెబుతాను” అంటూ వెళ్లి ఆముక్కలన్నీ ఎత్తాడు. తర్వాత గెడ్డపువాడు యిలా చెప్పసాగాడు : ‘సిపు ఎక్కుడికి పొయింది మాకు తెలిసి బైటపడి మళ్ళీ ఆరాజుదగ్గిరికి పోయి వాటిని

పుండికూడా మేము దాస్తున్నామనీ, ఆ సంగతి వెల్లడించేవరకూ మిష్టల్ని నానాయాతనా పెడతాననీ బెదిరించాడు. అయితే మేము ఏమాత్రమూ సందిష్టలేదు. అప్పుడు వాడు మాముగ్గరినీ ఆమూర్ధు బానలలోనూ పెట్టి బంధించాడు. అప్పటికీ నేను రహస్యం బైటపెట్టక పోయేసరికి నన్ను యిలా వ్రేలాడతీశాదు. అయినా నేన్ను ముండిగా నీ సంగతి నాకు ఏమీ తెలియనే తెలియదని చెబుతూ వచ్చాను. నన్ను చేసినట్టుగానే వాళ్లనికూడా వ్రేలాడదిస్తాడనుకున్నాను. కాని ఆలా చేసినట్టు కను బడదు. మరి ఎక్కుడకు తీసుకుపాయాడే, ఎందుకు తీసుకుపాయాడే నాకూ బోధ పడటంలేదు ” అన్నాడు.

తర్వాత ఉదయసుడు తను ఎలా మాయవేషం వేసుకుని ఆక్కుడికి చేరు కున్నదీ సాంతంగా తెలియజేస్తూ భస్తాలా, అంజనాలా మొదలైనవి పోగొట్టుకున్న సంగతికూడా చెప్పాడు.

అంతా విని గెడ్డపువాడు, “వాటిని ముమ్మాటికి ఆరాబే కాజేసిపుంటాడు. ఏదో ఒక ఉపాయంచేత యిక్కడినుంచి బైటపడి మళ్ళీ ఆరాజుదగ్గిరికి పోయి వాటిని

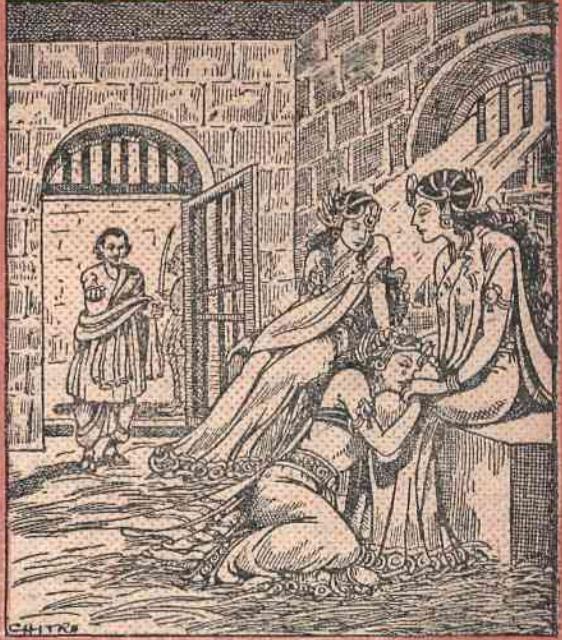
తిరిగి పంపాడించే మార్గం చూడాలి”
అన్నాడు. అదెప్రకారం గడ్డపువాడూ ఉద
యనుడూ కలిసి యొచన చెయ్యసాగారు.

* * *

ఇది యిలాపుంచి—అక్కడ మాళవదేశ
రాజు జన ప్రతాపుని కోటలో మన
రాకుమారెలు ముగ్గురూ ఎలా వున్నారో
ఒక్కసారి చూడాం :

ఉదయనుడు యిక రేపు వెళ్లిపాత్రా
డనగా ఆ రాత్రి ఆతటు గాధమైన నిద్రలో
ఉండగా చూచి ప్రతాపుడు భస్మాలూ,
అంజనాలూ కాజేసి ఏమీ ఎరగనట్టు పూరు
కున్నాడు. మర్మాడు ఉదయనుడు వెళ్లి
పాగానే తనే స్వయంగా రాకుమారెలను
చేరబిలచి, అంజనాలూ భస్మాలూ ప్రయో
గించి వాళ్ల అంగవైకల్యాలు పాగిపొడు.
ఇప్పుడు వాళ్ల స్వస్వరూపంలో కనబడ
గానే వాళ్ల అందాలు చూచి తన్నయు
డైపాయాడు.

‘నన్ను వివాహం చేసుకోండి!’ అని
రాజు వాళ్లను కోరాడు. రాకుమారెలు
ఒప్పులేదు. ప్రాథేయపడ్డాడు. లాథం లేక
పోయింది. బెచిరించి చూచాడు. ఉపుఁ
అన్నారు. ఇక యిది పనిగాదని “చేసు
యిప్పుడైనా నిజం చెప్పండి. లేకుంటే

కుంటానంటే పరేసరి, లేదా ఒప్పుకోనే
వరకూ మీరు తారాగారంలో ఉండవల
సిందే” అంటూ వాళ్లని బంధించివేళాడు.
తలవని తలంపుగా ఈ అవాంతరం వచ్చి
పడేసరికి రాకుమారెలు తిరిగి దుఃఖంతే
కుమిలిపాసాగారు.

ఇక రాక్షసుడు వెంటపెట్టుకువెళ్లిన పంధ్య
నిశీధుల నంగతి ఏమైందే అని?—వాళ్ల
ఇద్దరినీ కొలమువద్దలు తినుకువెళ్లాడు.
“ఆభరుసారిగా మీకు అవకాశం యిస్తున్నా,
మీ పోదరుడు ఎక్కడికి పారిపోయాడో
అన్నారు. ఇక యిది పనిగాదని “చేసు
యిప్పుడైనా నిజం చెప్పండి. లేకుంటే

మరొకక్కెళంలో మీపుచ్చెలు ఎగిరిపోతే”
అంటూ గండ్రగొడ్డళ్ళతో సిద్ధంగావున్న
భటులను చూపించాడు.

సంధ్యా నిశిధులు ఒక్క క్షణం అలానే
నిలుచుండిపోయారు. అప్పుడు నిశిధుము—
“అయ్యా! వాడు ఎక్కు డికి పోయింది
మాకూ తెలియదు. తాని యిక్కడినుంచి
బైటపడితే ఎలాగో తిప్పులుపడి వాడిని వెతికి
కలుపుకోగలమనే ఆశ నాకున్నది. కనుక
మా మాటమీద నమ్మకముంచి మమ్మల్ని
విడుదలచెయ్యా. త్వరలో నా సౌదరునితో
సహి తిరిగి వస్తాము” అన్నాడు.

“ఓహో, బలె పాచిక వేళావే! నీ
దొంగవేషాలు నాదగ్గిర సాగవు. ఇదివరకు
చేసిన మోసాలన్నీ మరిచా ననుకొన్నావా?
నీవిక్కుడకు తిరిగి వస్తావని నమ్మక
మేమిటి?” అన్నాడు రాక్షసుడు.

అందుకు నిశిధుడు, సంధ్యనిమూపుతూ
“ఇతి విధిని నీదగ్గిరే బంధించి వుంచుకో.

నీకోనం కాదనుకో, తోట సౌదరుని వదులు
కోగల మనుటన్నావా? అతణ్ణి రషించుకో
టానికైనా మేము తిరిగి నీ దగ్గిరిక రాక
తప్పదుకదా?” అన్నాడు.

“సరే, మరొక విషయం. ముఖ్యంగా
నేను నీసౌదరుని పట్టాలంటున్నది ఎందుకో
తెలుపా? ముఖ్యమైన భస్మాలూ, అంజ
నాలూ అతనివద్ద పునండిపోయాయి. అవి
అతనివద్ద పున్నంతపరకూ నాకు నిద్ర
పట్టదు. కనుక అతనే రాసక్కరలేదు.
నీవైనాసరే ఆ భస్మాలూ అవి తెచ్చి నాకు
వప్పగిస్తే చాలు. ఏనాడైతే ఆ పని చేస్తావే
అనాడే ఈ నీ సౌదరునికూడా విడుదలచేసి
వేస్తాము, తెలిసిందా!” అన్నాడు రాక్షసుడు.

సంధ్యకూడా ఈవద్దతికి ఒప్పుకున్నాడు.
నిశిధుడు బయలుదేరాడు. మిగతా హంస
లతోపాటు సంధ్యని కొలనులో పుంచమని
చెప్పి భటులకు వప్పగించి రాక్షసుడూ
వెళ్లిపోయాడు. —[ఇంకా వుంది]

చిరునవ్యః చిరనిద్ర

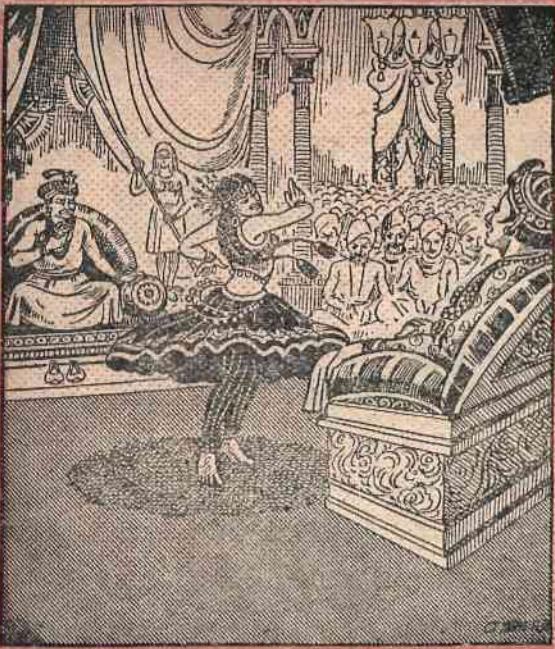
మొమలే చక్రవర్తి ఐనటువంటి అక్కరు పాదుషాకు అబుల్ ఘజల్ అనే ఆంత రంగినుడు ఉండేవాడు. అబుల్ ఘజల్ చక్రవర్తికి కుడిభుజమన్నమాట. అతనెంత చెబితే ఆంత ఆయనకు.

ఇకరోజున, ఫాదుషా మాంచి సంతోష సమయంలో ఉండగా చూచి, అతడు ఇలా విన్నవించాడు : “దేవరా !—మన ప్రభు త్వంలో అంతా చక్రగానే సాగిపోతున్నది. ప్రజంతా సుఖంగావుంటున్నారు. ‘అక్కరు చక్రవర్తివంటి దయాకీలుణి మరెక్కడా చూడబోము. వారి రాజ్యంలో జన్మించటం మన అదృష్టమే’ అని విన్నాపెద్దా చెప్పు కొంటూపున్నారు. ఈవిధంగా ఏలికము కిర్తి కాంత వరించటం బాగానే వుంది కాని...” అని వూరుకున్నాడు.

“సంశయించక చెప్పవేయి ఘజల్ !” అని తొందరపెట్టాడు ఫాదుషా. అంతట గాకున్నచి. చెప్పు చేతలలో ఉండే చిన్నారి

అబుల్ ఘజల్ మట్టి అందుకున్నాడు : “ప్రభూ !—అబ్బాయిగారు సలీము, మన కొలుపులోని నాట్యకత్తె ఐన అనార్గ్రామిషైన మక్కవ కలిగి పున్నట్టు తెలిసింది. ఆమెను పెళ్లాడదలచినట్టుకూడా దూ ధివార్త తెలియవచ్చింది. ఈ మాపే నిజమయితే ప్రభువురారికి ఎంత అప్రతిష్ట ! ఇంతవరకు సంపాదించిన కిర్తి అంతా నిమిషంలో మాసిపోతుందే ! పైగా, ఇటువంటి కుల హీనురాలిని కట్టుకోవటం వంశానికి మచ్చ తెచ్చుకోవటమపుతుందే ! ఆదీగాక, ప్రజతిరుగుబాటు చేస్తారో యేమాకూడా ! ఈ సమయంలో నా హృదయం తల్లిదిలిపించున్నది ప్రభూ !” అంటూ మనసులోని ఆవేదన వెల్లడించాడు.

తీవ్రంగా ఆలోచించాడు, అక్కరు. “ఘజల్ !—నీ మాటలు నమ్మి వీఱా గాకున్నచి. చెప్పు చేతలలో ఉండే చిన్నారి

సతీముహైన ఇటువంటి నిందను ఎవరు వేళారో? ఏల్లవాడి స్వభావం నేనెరుగనా? ఇనా, నీమాట కొట్టివేయలేను. నిజానిజాలు నేను తెలుస్తాలే. మా క్షేమంకోరిన నీవు, ఈలోపల, కుర్రవానిని తగురితిగా మంద లిస్తావుండు” అని చెప్పాడు.

* * *

మరునాడు రాత్రి దర్శారులో గా ప్ప నాట్యప్రదర్శనం. ఆప్రదర్శనానికి అక్కరు చక్రవర్తి స్వయంగా విర్మాట్లు చేశాడు. తన సింహాసనానికి ఎదుట కుమారుని స్థానం. తుమారుని సింహాసనానికి పైన ఒక నిలుపుటద్దం అమర్చించాడు. నాట్యక్రత నవ్వను ఒక్క సతీమే అందుకోగలిగాడు.

చేసే చేపులన్నీ చక్రవర్తికి ఆ అధ్యంలో సృష్టింగా కనబడుత్తె. ఈ పరమరహస్యం అయిన ఒక్కడికే తెలుసు.

ప్రదర్శనం ప్రారంభమైంది. అనార్కలి వచ్చి, సభకు నమస్కరించింది. నమస్కరించేటప్పుడే ఆమె ఈ చిత్రమైన యొర్పాట్లు అన్ని గ్రహించివేసింది. శాధు పాటు ఎదురుగా ఉండి నాట్యం చేయ వలెనేకాని, వెన్నుచూపటం మర్యాదకు లోపం. ఈ సంప్రదాయం తెలిసిన అనార్కలి చాలా మెలకుపతో మసులుకో జోచ్చింది.

అనార్కలి నాట్యం చేస్తావుంటే ప్రతి వారు ఈగిపోయారు! చక్రవర్తి తన్నయు డయ్యాడు॥ ఆమె ఎంతసేపూ ప్రభువువైపే తిరిగి నాట్యంచేస్తున్నది కాని, తనకు పంచ ప్రాణాలూ బనటువంటి సతీముహైన ఒక్క స్థానా ఇంతవరకు చూడలేదు.

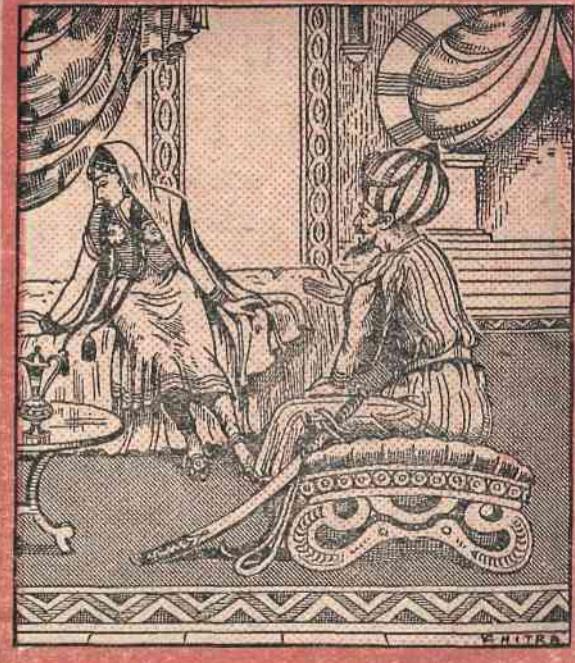
ప్రదర్శనం పూర్తి కావచ్చింది. చిట్ట చివర, గిరిగిర తిరిగే నాట్యభంగిమను ఆత్యద్యుతంగా చూపుతున్నది. అలా తిరిగేటప్పుడు ఆమె సతీంకు మాటాలివెలుగు లాంటి ఒక్క చిరునవ్వు విసిరింది. ఆ చిరు నిలుపుటద్దం అమర్చించాడు. నాట్యక్రత నవ్వను ఒక్క సతీమే అందుకోగలిగాడు.

దీనిని అక్కరు మాత్రమే కనిపెట్టగలాడు.
మరి బ్రహ్మకైనా ఈ సంజ్ఞ తెలియదు.

* * *

ఘజల్ చెప్పిన వార్త అశ్వరాలు నిజ
మొంది. ఇక యిప్పుడు గత్యంతరం ఏమిటూ
అని అలోచించాడు చక్రవర్తి. అబుల్
ఘజల్చేత అనేకచిధాల చెప్పించాడు
సలీంకు. ఎంతచెప్పినా ‘ఈ విషయంలో
నా మనసు మారదు. లాపణ్య, నాట్యారాణి
ఐన అనార్ధలీని తప్ప మరప్పిని పెళ్లా
డను’ అని అతడు కచితంగా చెప్పివేశాడు.
ఇక బలవంతపెడితే గోడు చెడుతుందనే
జంకుతే అబుల్ఘజల్ ఈయనున్నాడు.

అక్కరు చక్రవర్తికి ఈ విషయంలో
పట్టుదల చౌచి ఈసారి ఘజల్ను అనా
ర్ధలవద్దకు రాయబారిగా పంపించాడు.
అతడు వెళ్లి “అమ్మా! — సలీమును నీవు
పెళ్లాడటంవల్ల రాజ్యమంతా తలక్రిందు
త్రైపోతుంది. మనసు మార్చుకో. ఇష్టమొ
చ్చిన మరప్పినైనా పరించు. నీవు
సలీమును పెళ్లాడితే ఎటువంటి ఐశ్వర్యం
పొందగలనని ఆశిష్టున్నావే, అదంతా నేను
నికు సమకూరుస్తాను” అని అమెకు ఎంత
గానే నచ్చజేప్పాడు.

అందుకు అనార్ధలి “ఓయి, మంత్రి!
సలీమునిశ్వర్యానికి ఆశించి నేను అతనిని
కోరలేదు. ఏనాడో అతడు నా హృదయంలో
చేటుచేసికొన్నాడు. ఏనాడో నే నతనికి
అంకిత మైపోయాను. కనుక అతనికోసం
ఎటువంటి త్యాగమైనా చేస్తాను. ఈ విష
యంలో నామనసు మారదు” అని తన
నిశ్చయాన్ని వెల్లడించింది.

దయామయుడని పేరుపొందిన అక్కరు
చక్రవర్తి ఈ సందర్భంలో కర్ణశహృదయు
డైనాడు. కొడుకునకు అమెను ఎడముగా
ఉంచితే పరిస్థితులు చక్కబడుతవనే ఉద్దే
శంతే అనార్ధలీని తనతో లాపోరుకు తిసుక

పోయి, అక్కడ ఆమెకు శాయ శక్తులు లోధించాడు. ఆమె మనసు మారలేదు.

అనార్థలీ నిలబడివున్నది. థాదుషా ఆజ్ఞ అందుకొని గబగబ వనివాళ్ళు వచ్చారు. ఆమెచుట్టూ ఇటుకలతో గోడకట్టి, ఆమెను పాదాలవద్దనించి హూడ్చుకొంటూ వస్తు న్నారు. గోపురం మోకాల్లవరకు వచ్చింది. “విమి, మనసు మార్పుకొంటావా?” అని అడిగాడు చక్కవర్తి. ‘ఉపుఁ’ అన్నది అనార్థలి చిరునవ్వుతో. కట్టడం సదుము వరకు వచ్చింది. మల్లి అడిగాడు అక్కరు. మల్లి అలానే సమాధానం చెప్పింది ఆమె. ఒకొక్క ఇటుకవరస పూర్తి ఐనప్పుడ్లు ‘ఇప్పుడైనా మనసు మారిందా’ అని అక్కరు అడుగుతూనే వచ్చాడు. అప్పటికి ఆమె సంతోషంతోనే ‘లేదు, నా మనసు మారలేదు, మారదు’ అనిజవాబుచెప్పింది.

గొంతువరకు వచ్చేసింది కట్టడం: మల్లి ఒకసారి ‘విమి! ఇప్పుడైనా మనసు

మార్పుకొంటావా, లేదా!’ అని అడిగాడు అక్కరు. మళ్ళీ అలానే బదులు చెప్పింది ఆమె. కట్టడం నేటివరకు వచ్చాక అఖరు సారి అడిగేశాడు అక్కరు. ఆందుకు అనార్థలీ ‘ఎన్ని జన్మలకైనా సతీమే నాశాధుకు!!!’ అన్నది సంతోషవదనంతే. భట్టులకు సంజ్ఞచేసి అక్కరు వెళ్లిపోయాడు. తక్కణమే మరి రెండు వరుసలు పేర్చి వనివాళ్ళు గోపురం మూసివేశారు।

అంతా ఐనతరువాత, అనార్థలి జీవ సమాధి కాబడిన వృత్తాంతం సతీముకు తఱియవచ్చింది!!— తీరని పరితాపంతో నిండిపోయింది సతీము హృదయం. ఇక నిప్పుడు చేయగల దేమున్నది? ఆ మట్టునే అబుల్-ఫజూల్ సు చంపించివేశాడు. తిరుగుబాటు చేశాడు. గదైయైకాల్కుడు. తన ప్రేమ నిధానమైన అనార్థలీ పేరుతో ఒక అంద మైన ఆరామం నిర్మించి అందులో అపురూపమైన భవనం కట్టించాడు.

మృత్యుసం

ఒక ప్యాడు దేవతలందరూ సభచేసి, భూలోకమందు మానవులు ఎలా మనులు కొంటూ నున్నారో వారి మంచి చెడ్డలు తెలుసుకుని, తగినట్టుగా సత్కరించాలని తీర్మానించారు. ఈ కార్యం నిర్వహించుకు రావటం వరుణదేవుని పంతు వచ్చింది.

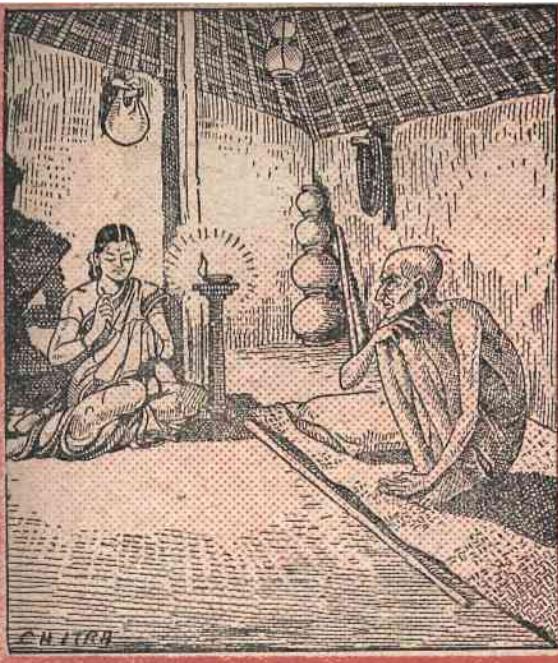
వరుణదేవుడు మంచిరోజు చూచి, విమానంవంటి ఒక మేఘాన్ని వాహనంగా చెసుకుని ఒక ముసిలి బిప్పగాని రూపుతో భూలోకానికి బయల్దేరాడు.

వెళ్లి వెళ్లి అర్థరాత్రివేళ చిన్నగ్రామం చేరుకుని, ఒక యింటి తలుపు తర్హాడు. ఆ యింటి ఇల్లాలు లేచివచ్చి తలుపు తీసింది. “అయ్యా తాతా! ఇంత రాత్రప్యాడు ఇలా చలలో దేపులాడుతున్నావే, పాపం! లోపలకు వచ్చి పడుకో. ప్రాద్యమే లేచి పోదుగాని...” అంటూ ఎంతో అప్పు యంతో ఆదరించింది.

తాత లోపలకు వెళ్లగానే సోలి పోయాడు. నేటమాట రాలేదు. ఇది చూచి ఆమె ‘ఇమో, ఈ ముసిలివాడు ఎదో దారి తప్పి ఇలా వచ్చాడు పాపం. తిండితిప్పులు తిన్నట్టుగా కూడ లేదు’ అని జాలిపడింది.

నిజానికి ఆ యింటివారు ఏమంత కలవాళ్లు కారు. కష్టంతోనే కాలం వెళ్లబుచ్చుకోవలసివచ్చేది. గృహయజమాని గ్రామంతరం పోయిపున్నాడు. ఏ నిమిషాన భర్త పస్తాడే అని ఆమె రోజు వంటచేసి సిద్ధంగాపుంచేది. ఇప్పుడామె తాతను లేవదీసి, తగిన ఉపచారాలు చేసి, తేరుకోగానే, భర్తకోసమని ఉంచిన భోజనం కాస్తా అతనికి వద్దించింది.

తాత స్త్రీతి చూడగా చూడగా ఆమెకు గుండె చెరువైపోయింది. అతని వంటిమీద గుడ్డ ఉండటం పేరుకేగాని, అన్ని చింపలే! ‘అయ్యా, నా తండ్రి!—ఇదేమి గుడ్డ,

ఇదేమి లోకం! చలిమాట దేవుడెరుగు, మాన్మైనా కాపాడుకోవద్దా? అంటూ, గబగబ గదిలోక పోయి, మూట విప్పి, భర్తకున్న ఒక్కపంచెనూ పరుమని చింపి ‘ఇదే పున్నది తాతా. నీవు కట్టుకుంటావే, కప్పుకోంటావే. ఇంతకంటె నేనెం చేసేది!’ అని చెబుతూ నీరసంతో వేలాడిపోయిన ఆ ముసలివానికి ఆ గుడ్డ చుట్టుబెట్టింది.

ఇదిగాక భర్తకు చిరుగుల బనియను ఒకటున్నది. కుట్టి బాగుచేసి అదికూడా ఈ దిక్కులేనివానికి ఇద్దామనుకుని ముందు పడవేసుకు కూర్చున్నది. ఆ కుట్టుపని శూర్తిచేసేటప్పటికి బళ్లున తెల్లవారింది.

నిద్ర లేకుంటే పోయె, అనుకున్న పని శూర్తి జందికదా అని ఆమె తృప్తిపడింది.

బనియను తాతకిచ్చి ‘తాతా!—ఇది తెయ్యుకోగ్గు. తెల్లవారిందికదా. పరగడుపుతో ఇప్పుడు ఎక్కుడికి పోగలవు. ఒక్కనిమిషం ఆగు, వేడిగంజి వారుస్తాను. అది తాస్తా పొట్టలో పోసుకుని నీదారిన నీవు పోవచ్చు’ అన్నది. అలానే ఎంతో ఆదరంతో గంజి కాచింది, పోసింది. తరవాత ఒక చుట్టు ముక్కుకూడా యిచ్చింది. తాత చాలా సంతోషించాడు. దానినతడు తోసినేటపెట్టి, ముట్టించి మెల్లగా పొగ వదులు తూ “అమ్మా!—నీ చెతిచలవవల్ల నాకు త్రాణ చేయుకున్నది. మరి, వెళ్లిపస్తాను. చల్లని తల్లివి, నీకోక్కుమాట చెప్పిపోతా, నేను వెళ్లగానే ముందుగా నీవు ఏ పన్నతే ప్రారం భిస్తావే, మార్యాస్తమానం పరకూ అదే పని చేస్తూ ఉంటావు,” అంటూ గుమ్మం దాలి నాలుగడుగులు వేసి, అదృశ్యమైపోయాడు.

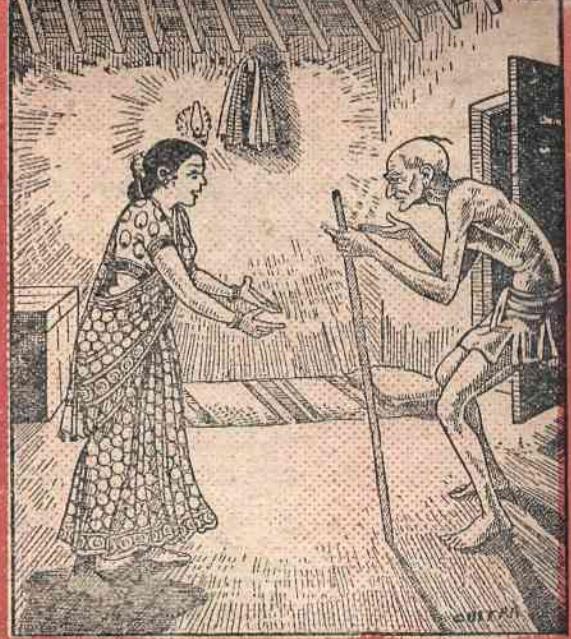
తాతను సాగనంపి ఇంట్లోకి వచ్చేసరి కల్లా అమెకు రాత్రి తను చింపిన భర్త పంచ నంగతి జ్ఞాపకం వచ్చింది. చింపగా మిగిలిన ఆ పంచ ఇంకా ఎంత పాడ పున్నదే, మగనికి అది చుట్టుపెట్టుకోవటాని

తయినా సరిపోతుందా లేదో అని, మూరతో
కొలపబోయింది.

చిత్రమేఖిబోగాని, అలా ఆమె మూరతో
కొలుస్తున్న కొద్ది పంచెగుడ్డ ఆక్షయమవుతూ
వచ్చింది. పంటపనికి పోదామంచే పంచ
ఎంతకూ తరగటం కనిపించదు. అలా
ఆమె కొలిచిన గుడ్డ ఇల్లింతా నిండిపోయి,
మూర్యస్తమానమ యేసరిక ల్లా ఆగింది.
భర్త ఉరినించి రాగానే ఆమె చిత్రమంతా
చెప్పింది. వారు ఆ వప్రం అమ్మి బోలె
డంత సామ్య గడించి, ముఖంగా కాల
ఇపం చేయసాగారు. త్వరలోనే ఈ వార్త
ఉరంతటూ పొక్కిపోయింది.

పొరుగించి పుల్లమ్మ ఉరుకోక, ఆ
యిల్లాలిని తరచి తరచి అడిగి వివరాలన్ని
తెలుసుకున్నది. తెలుసుకొన్నప్పటినించి
‘మన యింటికికూడా ఎవరన్నా అతిథుటు
వస్తే బాగుండును’ అని మనసులో ఆరాట
పడజో చ్చింది. అనుకొన్నట్టుగా కొద్ది
రోజులకే పుల్లమ్మగారింటికికూడా ఒకనాటి
అర్ధరాత్రివేళ ఒక ముసలివాడు వచ్చి
తలుపు తట్టాడు.

తయారులోనేపున్న పుల్లమ్మ గభీమని
లేచి తలుపు తిసింది. తెచ్చిపెట్టుకున్న

అప్పాయింతో “రండు తాతగారూ!—
రండు,’ అని పిలిచి వానిని లోపలకు తీసుక
పోయింది. అతడు అడక్కిపోయా
ఘనంగా పున్నట్టు నటించి భోజనం వడ్డిం
చింది. సరిగా ఇరుగు యిల్లాలు చేసినట్టు
గానే చేయాలనే ఆత్రంతో ‘అయ్య
పాపం!’ అంటూ తాతను చూచి జాలిపడి
భర్తపంచలో ముక్కు చింపియచ్చి, ‘ఇది
కప్పకొని పడుకోవయ్య తాతా! ప్రాదుచే
పోడువుగాని’ అన్నది.

ఇంతలో తెలువారింది. ‘అమ్మా!—

నే వెళతాను’ అన్నాడు తాత. ‘అదేం
మాట, కొంచెం కడుపు చలపచేసుకు మరి

పోడుగాని తాతా ! వంట్లో నీరనం ఉండదు' అన్నది పుల్లమ్మ, ఎంతో అమేక ఉన్నట్టు. ఇరుగమ్మిమోస్తరుగా తనుకూడా వెడిగంజి కాచి తాతకు పొసింది.

మొదటి యిల్లాలిక చెప్పినట్టుగానే, తాత ఈమెతోకూడా 'అమ్మా! నీచెతి చలవపల్ల వాకు త్రాణ చేరుకున్నది. మరి, వెళ్లి పస్తాను. చల్లని తల్లిని, నీకోక్కుమాట చెప్పిపోతా : నేను వెళ్లగానే ముందుగా నిపు ఏ పన్నెతే ప్రారంభిస్తావే, మార్యాస్త మానంవరకూ అదే పని చేస్తూ ఉంటావు' అంటూ నాలుగఁడుగులు వేసి ఇదివరకు లాగానే అదృశ్యమైపోయాడు.

పుల్లమ్మ గబగబ గదిలోకి పోయి, తాతకు తను చింపి యిచ్చిన భర్తపంచ కొలుద్దామనుకుంది. కాని అంతలో పశు పులకు దచ్చివేసి ఒకపే గోలగా అరవ సాగినై. 'తెట్టిలో నీట్లు పొసిసి వాటి పీడ బతే ఘలితాలుమటుకు ఎవరి గుడులుచ్చకుండాం. ఇక రోజ్లు నిశ్చింతగా

కూర్చుని అదేపనిగా గుడ్ల కొలుచుకో వచ్చు' అనుకుండి పుల్లమ్మ.

అనుకుని, నూతివ్వద్దకు వెళ్లి చేదవేసి తోడటం ప్రారంభించింది. తోట్ట నింపి వేసి పోడామనుకుంటే, చేతినించి చేద పదలందే! దేవుడా అంటూ ప్రాద్ధతిరిగే వరకూ ఆమె ఆలా నీట్లు తోడుతూనేఉంది! ఆ నీటితో కుడితితోట్ట మాత్రమే కాకుండా ఇల్లూ వాకిలీ నిండిపోయింది. అంతేకాదు, ఆ పీధిపీధంతా బురదబురద ఐపోయేసరికి అందరూ అవిడమిదికి దబ్బులాటుకువచ్చి తిట్టిపోయారు. నిమైతేనేం!—చేతులు పీకే టుట్టు నీట్లు తోడిపోయటం, నిష్టారజంగా ఉఁట్లోవాళచేత చీవాట్లు తినటం పుల్లమ్మకు తప్పనిసరి ఇంది.

దేవుని దృష్టిలో అందరూ ఒక్కటే. అందరనూ సమఖావంతోనే సత్కరిస్తాడు. బతే ఘలితాలుమటుకు ఎవరి గుడులుచ్చకుండాం. గణాలనుబట్టి వాళ్లకు కలుగుతుంటే.

శ్రీ శాస్త్ర శస్త్రాంగం

పూర్వకాలమందు చీనాదేశంలో 'చాంగ' అనే ఒక పేదపిల్లవాడు ఉండేవాడు. వాడు నిపసించే ప్రదేశం కొండలమయం. అ కొండలలో ఒకదానిమీద చిత్రవిచిత్రమేహే ఉన్నదని ప్రజలు చెప్పుకొనేవారు. అందు కని చాంగ్ ప్రతిరోజు విడవలుండా ఆ కొండలమీడికి ఏకారు పోయేవాడు,

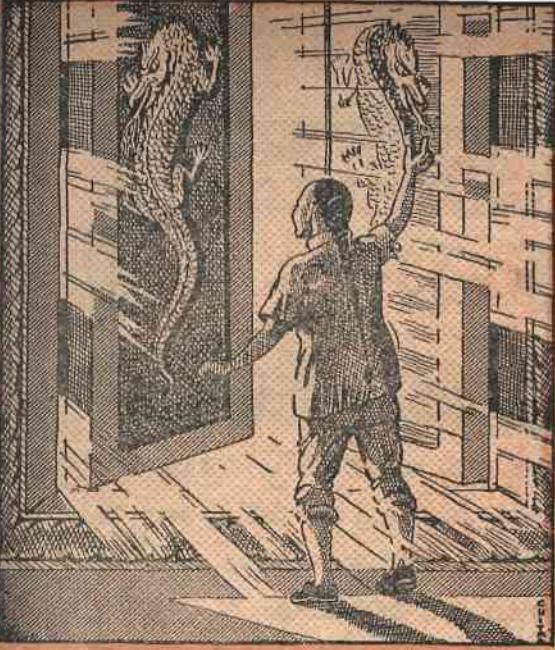
అలా తిరగ్గా తిరగ్గా కొంతకాలానికి, ఒక పర్వతంమీద ఒక గుహ కనిపించింది. దానికి బ్రహ్మంయమైన రాతితలుపు మూత వేయబడివున్నది. అది తెరుచుకునే విథం ఏమికూ అని అలోచిస్తూవుండగా మనిషి మసిలన అలికిడి ఇంది. తప్పుకొని దూరంలోఉండి చాంగ్ గమనించసాగాడు.

అంతలో ఒక వృద్ధుడు అక్కడకు వచ్చి 'కైకూ వచ్చాడు, తలుపు తెరూ!' అన్నాడు. అక్కడ ఆరు అని మూడుసార్లు అన్నాడు. తలుపు తెరుచు గుట్టలు గుహకు చుట్టూవున్న ప్రాకారానికి కుంది. లోపల ప్రవేశించాడు. కొంతసేప అంటి పెట్టుకునిపున్నెన్న. మరో గుట్ట ఆ

టికి తాత బయలికివచ్చి, 'కైకూ వెళు తున్నాడు, తలుపు మూసుకో!' అన్నాడు. వెంటనే మూసుకుపోయింది. తాత తన దారిన తను వెళ్లిపోయాడు.

తాత కనుమరుగు కాగానే, ఆత్రంతే కనిపెట్టుకునివున్న చాంగ్ గుహవద్దుకు వచ్చి 'చాంగ్ వచ్చాడు తలుపు తెరూ!' అని తనపేరు పెట్టి మంత్రం పరించాడు. కానీ తలుపు తెరుచుకోలేదు. అన్నట్టు తాత మూడుసార్లు ఉచ్చరించివున్నాడుకూ అనే సంగతి గుర్తుకువచ్చి, మరి రెండుసార్లు పరించాడు. గధిమని తలుపు విడింది.

ఉత్సాహంతో చాంగ్ లోపల ప్రవేశించాడు. అది ఒక ఆగాధమైన గుహ. గుండ్రంగా వున్నది. చుట్టూ గోడవున్నది. ఎటుచూచినా నిరామయం. ఆక్కడ ఆరు గుట్టలు గుహకు చుట్టూవున్న ప్రాకారానికి కుంది. అంటి పెట్టుకునిపున్నెన్న. మరో గుట్ట ఆ

ప్రదేశానికి నట్టనడుమ వున్నది. చాంగ్ ఆక్కడకు చేయకునేసరికలా ఒక పాలరాతి ఘలకం కనిపించింది. సరదాకోట్టి దాని మీద కాలు వేయబోయేసరికి జయ్యమని జారిపడ్డాడు. కాని చిత్రమేమిటో కాని, కాలు తగిలీ తగలగానే ఆ గుట్ట గిరగిర తిరుగనారంభించింది !

మాహ్రావుండగానే ఆ గుట్ట పాతాళానికి క్రుంగిషాయి, అంతమేరా ఒక పెద్ద రంధ్రం ఏర్పడింది. చాంగ్ కు ఇప్పుడు ఈతూ హలం మరింత ఎక్కువైంది. ఆ రంధ్రం లోపలకు దిగుటానికి విఱగా చక్కటి మెట్లు అమర్చబడిపున్నా. ఆ మెట్లు వెంబడి

చాంగ్ గఱగబ డిగేశాడు. కిందికంటా దిగగానే మరిపక పెద్ద ద్వారమూ, దానికి బ్రిఫ్సుండుమైన కొయ్యుతలు పూ కనబడిన్నె.

ఈ ద్వారంపద్దతుడా చాంగ్ మునపటి లాగానే ముమ్మారు మంత్రం పరించెనరికి కొయ్యుతలు పు తెరుచుకుని దారిచ్చింది. తలుపు తెరుచుకోగానే గాప్ప వెలుగు తానపచ్చింది. ఆ వెలుగు వింతగొలిపే కిరణాలతో నిండిపున్నది. బక్కోక్క కిరణం బక్కోక రంగుగా పున్నది. కిరణాలు భూమి మీద పడినప్పుడ్లా రంగులు మారిపోతూ చూడటానికి అధ్యాతంగా పున్నె.

తనివితీర్ ఈ కిరణాలూ రంగులూ చూచి చూచి, చాంగ్ నాలుగడుగులు వేసే టప్పలటికి మరిపక ద్వారం కనపడ్డది. దీనికి ఒక తలుపు అమర్చబడి ఉన్నది. ఇది లతలతో అల్లిన చిత్రమైన తలుపు. మర్లీ చాంగ్ మంత్రం పరించాడు. తలుపు తెరుచుకుంది. లోపలకు వెళ్లగానే ఒక రమణీయమైన తోట కనిపించింది. ఆ తోట కని విని యెరుగని పక్షిజాతులతో, పృష్ఠ నమూహంతే, జంతుజాలంతే, పుష్పవాటు కలతో నిండిపున్నది. ఇవన్నీ చూచినకోట్టి మరలిషాడామంటే మనస్సురించిందే

శాదు. కానీ ఒకవంక ఆకలిభాధ. మరోక
వంక ఎవరన్న వచ్చి పట్టుకుంటారేమో
నని భయము! అందుచేత జాగ్రత్తగా
మంత్రాలు పరిష్కారా, ద్వారాలు మూడూ
మూసివేసి, బయటపడి, చాంగ్ ఇంటిదూరి
పట్టాడు.

- * * *

ఇంటికి చేరుకున్న చాంగ్, తను చూచి
వచ్చిన తమాపాలన్నీ పూసగుచ్చిపట్టు వాళ్ల
నాయనమ్ములు వినికిడి చేశాడు. నాయన
మృంతే చాంగ్ గు ప్రాణం. అమే వానికి
నమస్తమున్న. కనుక, అమేతో చెప్పకుండా
ఎలా ఉండగలడు? అన్ని విని ముసలిది
'నాయనా! నాకూ చూపించవటరా ఆ
వింతలూ?' అని ఎంతో ఆప్యాయంగా
అడిగింది. ఎన్నడూ ఏమీ అడగని అమే
అలా కోరటమే చాలు. మాట తీసివేయ
గలడా మనుమడు?

మరునాడు చాంగ్ ముసిల మ్మును
వెంటబెట్టుకుని బయల్కేరాడు. 'నాయనమ్మా!
లోతైన గుహలూ అవ్యీ కనిపిస్తాయి.
జడుముకోబోకు' అని అవిడకి ముండుగానే
చెప్పిపెట్టాడు. మంత్రాలు పరించి ఒకో
క్రూటిగా ద్వారాలు తెరిపించాడు. గుట్టలు,

మెట్టలుమాచి ముసిలిది భయపడింది. కానీ
ముందే తెలిసిఉండబంపల్ల ఆమె గుండె
నిబ్బరం చేసుకుంది. ఐతే రంగుకిరణాలు
చూడగానే మాత్రం ఆమె కన్నులు జిగాలు
మని తన్నయురాలైంది. తర్వాత తోటలో
ప్రవేశించి సృష్టిచిత్రాలన్నీ చూచేసరికి,
ఆమె ఆశ్చర్యానికి మేరలేకనేపోయింది.

అంతా బనాక చాంగ్ మరలుముఖం
పట్టాడు. నాలుగ డుగులు వేసి వెనక్కు
తిరిగి చూస్తే ముసిలమ్మ కనిపించలేదు.
గుహ అంతా గాలించాడు చాంగ్. కేకవేసి
పిలిచాడు. ఏమి చేసినా పత్తా దొరకలేదు.
కంగాఢతో ఇంటికి పోయాడు. అక్కడా

లేదు. మళ్లా గుహకు వచ్చాడు. పిచ్చివాని లాగా అటు యిటు తిరుగులాడుతున్నాడు. ఏమీ తోచక మళ్లీ ద్వారంపద్ధకు పొయాడు. మంత్రం పరించాడు. కాని ఎన్నిసారులు పరించినా ఈసారి తలుపు తెచుచుకోలేదు. చాంగ్కు భయం పట్టుకున్నది.

అంతలో—మొదటిరోజున కనుపించిన తాత—కైకూ—చాంగ్కు ప్రత్యక్షమయ్యాడు. ‘అట్టాయి! మీ నాయనమ్మ ఇంక నీకు దొరకదు. ఇప్పుడు నీవు దొంగతనంగా ప్రవేశించటుగానే గుహలో మరపళ్లా ప్రవేశించకుండా ఆ మొను కాపలా పెట్టు కున్నాను. పో, వెళ్లపో’ అని కసిరాడు.

అందుకు చాంగ్ ‘తాతా!—నాయనమ్మ నా ప్రాణం. ఆమె లేందీ నిమిషం సేపైనా నిలవలేను. నస్స విడిచి ఆమె కుమ్మెనా ఉండలేదు. కాబట్టి, కరుణించి ఆమెను వదిలేసెయ్యు. బుధి పచ్చింది. మరెన్నడూ నీ అనుమతి లేకండా గుహలో ప్రవేశించను’ అంటూ దీనంగా వేడుకొన్నాడు.

ఆప్యుడు తాత జాలిపడి, ‘ఖుర్రవాడా! ఆమెను వదలటమనేది పట్టిమాట. అంతగా నీవు ప్రాథేయపడుతున్నావు గనక, ఏడాదికి ఒకసారి పచ్చి నీవా మొను మాడటానికి అనుమతిస్తున్నాను. నీవనుకొన్నట్టు ఆమె నీకోసం బంగపెట్టుకోవటం లేదు. ఇక్కడ షుఖంగానే పుంటున్నది. నీవు పట్టపు రాజుకి అల్లుడివి కాబోతావని చెప్పాను. ఈ మాట విన్నప్పటినించీ ఆమె నిర్మిచారంగా తున్నది’ అని చెప్పాడు.

అశ్వర్యంతే చాంగ్ ‘ఏమిటి తాతా! వేళాకోళం చేస్తున్నావా? నావంటి పేద వాడేమిటి, పట్టపురాజుకు అల్లుడు కావడ మేమిటి?’ అంటూ ప్రత్యించాడు.

‘అట్టాయి! మన నేఱిమాట వృథా కావటానికి పీల్లెదు. పో, నీకెందుకు, వెళ్లి పో!’ అని చెప్పి వానిని హంచివేశాడు.

తాత మా ట మీద నమ్మకమున్న
లేకున్న, చేసేదిలేక చాంగ్ ఇంటికి
పొయాడు. పోయి, లెక్కగా రోజులు గడుపు
తున్నాడు. ఏటా ఒకసారి గుహలు వెళ్లి
వాయనమ్మను చూచివచ్చేవాడు. ఇలా
వాని జీవితంలో పదహారేళ్లు గడిచిపోయానై.

* * *

చాంగ్ ఇంటి పొరుగున మరొక పేద
కుటుంబం వుంటున్నది. వాళ్లు కలపకొట్టి
అమ్మకోని జీవించేవాళ్లు. పాపం, వాళ్లకు
సంతతి లేదు.

ఒకరోజున ఆ యింటివాడు కలప
కోసం అడవికి వెళ్లేనరికి ఒక తుప్పలో
చంటిబిడ్డ యొడుపు వినిపించింది. పోయి
చూడగా ఒక అందమైన అడకిశువు కనిపిం
చింది. ఇదే పరప్రసాదమనుకుని ఆతమ
ఆ బిడ్డను ఇంటికి తెచ్చాడు. అల్లారు
ముద్దుగా పెంచుకొంటున్న ఆ కట్టెలవాని
కూతురుకు యుక్తవయస్సు రాగా వాళ్లు
చాంగ్ను ఆదరించి పిలిచి, ఆ పిల్లనిచ్చి
పెళ్లి వేశారు.

చాంగు భార్య కులాసాగా కాలక్షేపం
చేస్తాపుండగా ఒకనాడు వారింటికి ఇద్దరు
వచ్చారు. ఒక చాపవేసి చాంగ్ వారిని

కూర్చుండమన్నాడు. చాంగ్ భార్య దాహం
తెచ్చియిచ్చింది. గుమ్మణో అడుగుపెట్టి
నప్పటినించి ఆ కొత్తగా వచ్చినామె చాంగ్
భార్యవైపు చూస్తానేవుంది. దగ్గరకు వచ్చి
దాహం అందించేటప్పుడు మరి పరిశీలనగా
చూచింది. ఎందుకోగాని, చాంగ్ భార్య
కూడా అమెను మొదటినించి పరికష్టానే
వుంది. దాహం అందించేనప్పుడు మరింత
పరికషగా చూచింది. ఇద్దరిలోనూ ఏదో చెప్ప
లేని చైతన్యం కలిగింది. చాంగ్ భార్యను
ఆ వచ్చినామె అప్రయత్నంగా కొగిలించు
కుని ఆఖ్యన అదుముకున్నది !! ఇందుకు
చాంగ్ భార్య ఆశ్చర్యపడింది.

వాళ్ల ఇద్దరనూ చూచి ఆమె భర్త
“నిమితీ, మన చిన్నారే! మన చిన్నారే!!”
అంటూ పట్టాని సంతోషంతో చాంగ్ భార్యను చేరదిసుకున్నాడు. చాంగ్ కు ఇదేమీ అర్థం కాలేదు. ఆతలోనే రాజ పరివారమంతా బిలబిలమంటూ అక్కడికి వచ్చేసింది. వాళ్లకు దంపతులు ఆ పిల్లలను చూపిస్తూ, “మన అమ్మడు మనకు దక్కిందోయే! కష్టం ఘలించిందోయే!!” అని అంతుచేని ఉత్సాహాన్ని వెలిబుచ్చారు. అప్పుడు అవగాహనాంది చాంగ్ కు—ఆ వచ్చిన దంపతులు రాజు రాణి ఇనీ, తన భార్య రాజపుత్రి అనినీ.

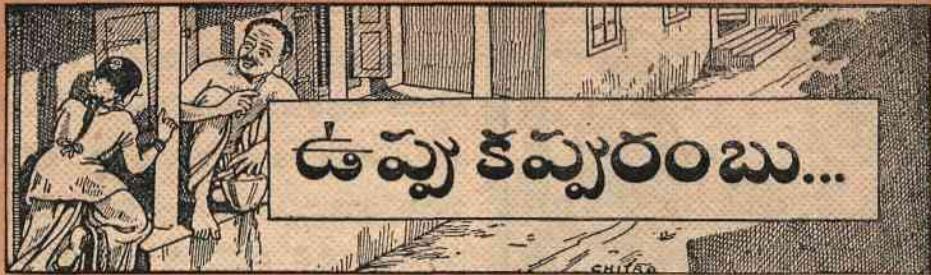
అంతట రాజు చాంగ్ను దగ్గర తీసు కొన్నాడు. “నాయనా, చాంగ్! వన్నెండెళ్ల క్రిందట లేకలేక షట్టిన ఈ బిడ్డకు మత్తువ కొద్దీ వంటనిండుగా ఆభరణాలు పెట్టాము. దుర్మార్గులు బిడ్డనెత్తుకపోయి వస్తువులు కాజేసి పాపం, బిడ్డను నట్టడవిలో నది

లేశారు. నాటినుండి తిండి నిద్రా లేకండా మారువేషాలతో ఇలా బిడ్డకోసం వెతుక్కాం టూనేపున్నాము. ఏమైతేనేమి, ఈనాటికి మూ కష్టాలు గట్టకిట్టానె. అదృష్టవంతుల మోయ్ చాంగ్!” అని అన్నాడు.

‘మీరుకాదు, అదృష్టవంతుట్టి నేమా!’ అన్నాడు చాంగ్ అనందంతో.

చాంగ్ తన నాయనమ్మను చూచి రావలసిన రోజు అనాడే బంది. అందుకనిరాజ దంపతుల నూ పరివారాన్నికూడా తనతోపాటు తీసుకపాయి, చాంగ్ గుహలోని వింతలన్నీ వారికి చూపించాడు. చాంగు భార్య ముసలిదాని దీపనలు పొందారు. చాంగ్ తాతకు సమస్తిరించి ‘తా తా! అప్పుడు నేను నమ్మలేక పాయాను గాని, సీ మా టు అశ్చరాలా ఘలించిందిను మా!’ అన్నాడు. తాత చిరునప్పు నవ్వాడు. ఎంతో సంతోషంతో అందరూ కోటుకు మరలిపాయారు.

ఉప్ప కష్టంబు...

బుచ్చిరెడ్డిపాలెంలో భూవరాహరెడ్డి అనే గప్ప రెడ్డి ఒకా యన ఉన్నాడు. వారి ఇంచిక ఎదురింటలో అచ్చమాంబ అనే పద్ధత్త అమ్మాయి ఉండేది. అచ్చమాంబ ఐదే తరగతి వదువుకునే పిల్ల. ఆ పిల్లకి సుమతి శతకంలోవి వేమన శతకంలోవి పద్యాలన్నే వచ్చు. ఆ పిల్ల చదివే పద్యా లన్నీ రెడ్డిగారికి వినపడి, ‘అహ! కోకిల కంరం! ఎంత జాగ వదువుతున్నది అచ్చమ్మి! ’ అని మెచ్చుకునేవాడు.

ఒకనాడు అచ్చమాంబ, వేమన శతకంలో ఒక పద్యం ఇలా చదివింది—

‘ ఉప్పకష్టంబు నైక్కృష్ణలికసుండు

చూడ చూడ రుమల జాడ వేరు;

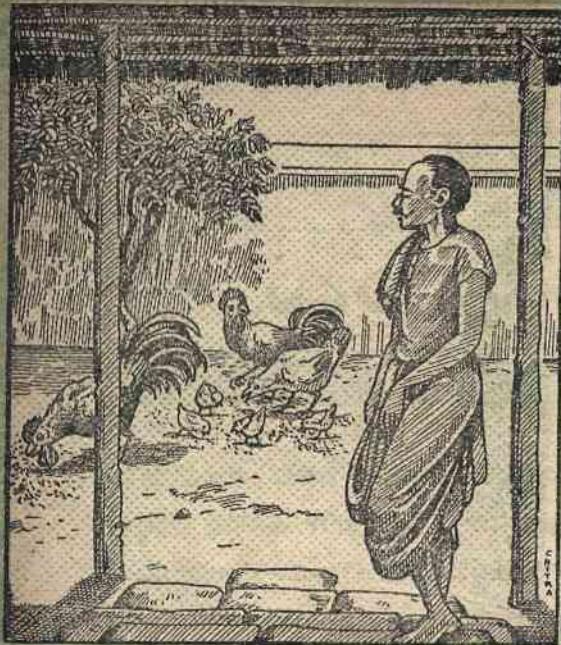
పురుషులందు పుణ్యపురుషులు వేరయా విశ్వదాధికామ విసురవేమ.’

ఎదురుగుండూ అరుగుమీద కూర్చుని దంతధావనం చేస్తూన్న రెడ్డిగారు అచ్చ

మాంబని దగ్గిరకు ఏలిచి కూవోమని, ‘అప్పమ్మి, ’ ఐలే జాగా చదివేస్త పద్యం. దాని ఆర్ధమేమిటో చెబుదూ? ’ అన్నాడు.

అందుకు అప్పమ్మి అయన అడగజమే తడవుగా “ఆర్దానికేముంది మామా! -ఉప్పా కర్మరంకూడా చూట్టానికి తెల్లగానే ఉంటాయి. నేట్లో వేసుకుంటేమాత్రం ఉప్పు కషమై ఉరుకుంటుంది. కర్మరం ఆలా గాక ఘుమఘుమలాడుకో మంచి పనందుగా ఉంటుంది. ఆలాగే మనుషుల్లో మంచివాళ్లూ చెడ్వాళ్లూ ప్రెకి ఒకలాగే కనపడ్డా, వాళ్ల గుణాల్లో తేడాలుంటాయి’ అని చెప్పేసింది.

‘ అరటిపండు వెలిచి చేతిలో పెట్టినట్లు చక్కగా చెప్పేవే! ’ అని మెచ్చుకుంటూ రెడ్డిగారు లోపలికి వెళ్లి, చక్కరకేళి అరటి పళ్ల ఆత్తం ఒకటి తెవ్వి అప్పమ్మకి బహుమతిగా ఇచ్చిపంపేడు.

నూకలు జల్లి చక్కపోయింది. పెట్టలూ పిల్లలూ బిలబిలమంటూ నూకలకోసం గుఖిగుడేయు. కానీ, పుంజుల్లో ఒకటి వాటని దరికిరానియ్యక పొడిచి తరిమేసి, నూకలన్నీ తనే హక్కుతం ప్రారంభించింది. అవన్నీ రెండో పుంజుదగ్గిర పడ్డ నూకలకోసం ఆక్కుడికి చేరేయి. ఆ రెండో పుంజు మొదటిదానికి మల్లే గాక వాటని చేరనిచ్చి, వాటిక కావలసినవేవే తినిపోయే దాకా తాను వారగా నిలబడింది.

ఆ పద్యంలోని భావం చాలా గొప్పగా ఉండనిపించింది రెడ్డిగారికి. ‘పురుషు లంతా ఒకలాగే కనపడ్డా, వాళ్లలో పుణ్య పురుషులు వేరు’ అని చెప్పుతానికి ఎంత మంచి ఉపమానం తీసుకొచ్చాడు వేమా రెడ్డి! అని మొచ్చుకుంటూ భూపరాహా రెడ్డి పెరట్లోకి పెళ్లేనరికల్లా ఆయనకి తమ కోడిపుంజులు రెండూ కంటపడ్డాయి. ఆ పుంజులకి కొంచెం దూరంలోనే పెట్టలూ వాటి పిల్లలూ తమ తమ ముక్కులతో ఆహారం ఏర్కుంటూ కనపడినై.

ఇంతట్లో రెడ్డిగారి పనిమనిషి వచ్చి రెండు పుంజులముందూ గుచ్ఛిడేసి ప్రవర్తనాకూడా మరిచేపోయారు.

ఒక పుంజు స్వార్థంతో తక్కున కోళ్లని దగ్గరికి రాకుండా తరిమెయ్యటం, రెండో పుంజు వాటని చేరనిచ్చి ఆదరించటం చూసేనరికి రెడ్డిగారికి చాలా ఆశ్చర్యం వేసింది. చూడగా రెండు పుంజులూ ఒక లాగే ఉన్నాయి పైకి! సర్వం ఒకేపోలిక! ఓతే? గుణాల్లో మాత్రం అంతా తేడాయే!

రెడ్డిగారికి అచ్చమాంటి చదివిన పద్యం జ్ఞాపకం వచ్చి, “పుంజులందు పుణ్య పుంజులు వేరయా విశ్వదాభిరామ వినుర వేమ” అని మార్చి చదవసాగా డాయన.

ఆ తర్వాత రెడ్డిగారు తన వ్యాపకం సందడిలో వేమన పద్యమూ, పుంజుల ప్రవర్తనాకూడా మరిచేపోయారు.

మర్మాదు ఆయన వియ్యంకుడు,—
అంటే కూతురు మామగాయ, పనిమీద
వారింటకి వచ్చాడు. రెడ్డిగారిభార్య
శిలమ్మ వంటమనసితో “వియ్యంకుడు
గారు వచ్చారు, కోడిమాంహంతో విందు
చెయ్యాలి” అని పురమాయిస్తాంటే ఈ
మాట రెడ్డిగారి చెవిని పడింది.

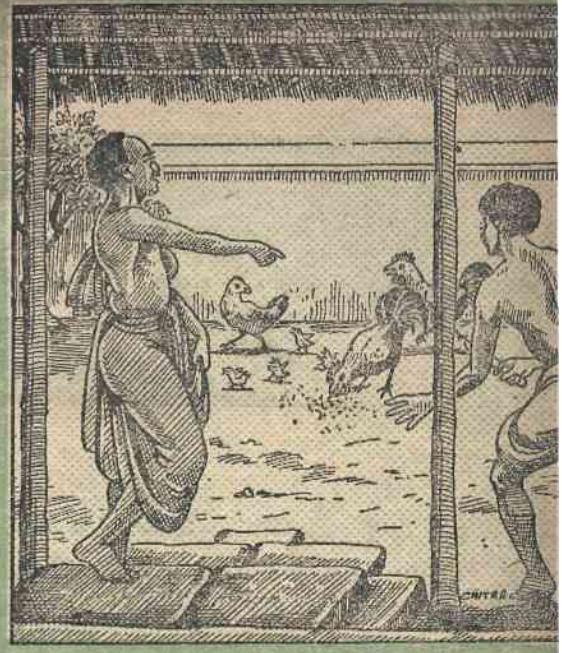
రెడ్డిగారు వంటవాణి పెలచి, “ఆ చెడ్డ
పుంజు పనిపట్టు!” అన్నారు.

వంటవాడికి ఈ మాటలు అర్థం తాలేదు.
“పుంజల్లో మంచి, చెడ్డా యొమిటి?”
అనిపించింది వాడికి. “ని పుంజమాట
బాబయ్యా తాము శెలవిస్తాంట? నాకంటకి
రెండూ ఒకలాగే ఉన్నాయే” అన్నాడు.

“సదు. దాన్ని నేను చూపెడతాను”
అంటూ రెడ్డిగారు వంటవాణి వెంటబెట్టు
తుని పెరట్లోకి వెళ్లేరు.

రెండు పుంజులూ ఒక దానికి కటి
ధూరంగా నిలపడి కనపడ్డాయి. తీరా
వాటిని చూసేనరికి వాటిల్లో చెడ్డ పుంజేదో
“పుణ్య”పుంజేదో రెడ్డిగారే పొల్పలేక
పొయారు.

బక్క నిముషం ఆలోచించి, “బక్క
గుప్పెదు నూకలు పట్టుకురావేయి వాటి
వచ్చారు రెడ్డిగారు.

తేడా యొమిటో చెబుతాను” అన్నారు
రెడ్డిగారు.

వంటవాడు నూకలు తెచ్చి పోసేపాయ్య
టుంలో ఒక పుంజు బాబంలా వచ్చి
నూకల్ని మింగడం ఆరంభించింది. రెండే
పుంజు కూడా వచ్చి తినబోయింది. గాని
మొదటి పుంజు దాన్ని ధూరంగా తరిమేసి
మళ్లీ వచ్చి మింగడం ప్రారంభించింది.

“ఇదేనేయు, నేను చెప్పేన పుంజు”
అన్నారు రెడ్డిగారు. దానిపని పట్టేశాడు
వంటవాడు. మనసుకి నచ్చిన పుణ్య
పుంజును మక్కలవగా చూచుకొంటూ
వచ్చారు రెడ్డిగారు.

ఒక వ్రాత్తి ముగ్గురు స్నేహాతులుండేవాళ్లు. వాళ్లకు జూదమాడటమే వృత్తి. ఒకరోజున వాళ్లు అట అడగా, అందులో యిద్దరు గెల్పుకున్నారు, మూడవవాడు ఓడి పోయాడు, ఉడిపోవటమే కాదు. చెతిలో ఉబులేక, తక్కిన యిద్దరకూ బాకీపడ్డాడు. వాళ్లు ఊరుకోక, “మా సామ్య మాకిచ్చి మరీ కదలవేయ్” అనిచెప్పి ఆ మూడవ వాళ్లి నిర్వంధించారు.

మూడవవాడు కేవలమూ ధనహేనుడై వుండె. చెతిలో పైసా లేదు. ఏల్ల పిడి ఎక్కువగా పున్నది. ఎలా తప్పించుకోవటమా అని యోచన చేశాడు చాలాసేపు. ఎంతకూ ఏమీ తేచక, వాళ్లు అదమరిచి వుండగా గుప్పెడు యినుక తీసి, వాళ్లకళలో కొట్టి కాలికొద్దీ పచుగుచ్చుకున్నాడు.

వాళ్లు కళలో యినుక దులుపుకొని, కాస్తంత స్తిమితపడిన తరవాత, మోసం చెసిపోయిన ఆ మూడవవానికోసం తెగ

వెతికారు. తాని, ఎక్కుడా వారు తాన రాలేదు. వాడు పోయిపోయి ఒకతోటలో మామిడి చెట్టుక్కి పలవలో కూర్చుని పున్నాడు. ఆ చెట్టుకింద చల్లగా పుండటం చేత ఆ యిద్దరు జూదగా ఈ కూడా అక్కడనే చేరుకొని, విక్రాంతి తీసుకుండా మని కూర్చున్నారు. ‘ఊరికే కూర్చేవడ మేమిటి? ఒక్కాట వేసుకుండాము’ అని పించింది వాళ్లకు. అట ప్రారంభించారు.

అటవేసిన కొంచెంసేపటికల్లా రక్కికట్టి, వాళ్లకు అవేశం పుట్టుకొచ్చింది. ఇదంతా కనిపెట్టి చెట్టుపైనించి చూస్తూపున్న మూడవవానికి ఉన్నట్టేవుండి ఉద్దేకం కలిగింది. ‘ఆమారు అట నేను వేస్తానుండవేయ్’ అంటూ గభీమని చెట్టుమీది నించి కిందికి ఉరికాడు.

‘దెరికాడురా దెంగ!!’ అంటూ జూదగా క్లింటరూ మూడవవాడిని పట్టి, కనితీరాబాగా మర్రించి వదిలారు.

సందవరం గ్రామంలో రంగయ్య అనే సాహుకారు ఉండేవాడు. వట్టి లోభి.

ఒకప్పుడు రంగయ్య పనిమీద పట్టుం వెళ్లపలసి వచ్చింది. ఈ సంగతి తెలిసి, అతని స్నేహితుడైన సుబ్బాన్న 'ఓయి రంగయ్య! సుఖ వెళ్లటో యొది బస్తికద. పట్టణంలో వర్తకులు ఒకింటికి రెండింతలు ధరలు చెప్పి మోసం చేస్తారట. కనుక జాగ్రత్తసుమా!' అంటూ పోవ్వరించాడు. అందుకు రంగయ్య 'ఆ ఆటలన్ని మన దగ్గిరనా!' అని ధిమగా చెప్పి బయలైరాడు.

రంగయ్య పట్టణం చేరుకుని పనులు చక్కబెట్టుకుంటూ పుండగా ముట్టమధ్యచ్చ మైంది. నెత్తి శాల్లూ మాడిపాతున్నె. అందుకని గొడుగుల పాపులోకి వెళ్లి, ఒక గొడుగు తీసి వెల అడిగాడు. 'పదిరూపాయలండి బాబూ' అని చెప్పాడు, వర్తకుడు.

వెంటనే రంగయ్య ఆలోచించాడు— 'ఒకింటికి రెండింతలుకదా చెప్పి మోసం చేస్తారని మన సుబ్బాన్న చెప్పాడు. ఈ

గొడుగు అసలువెల ఈ దురూపాయలు ఐపుండాలి' అని అనుకుని 'ఐదురూపాయలకు ఇస్తే యిప్పుండి. లెకపొతె లేదు' అన్నాడు. అలా ఇలా బెట్టుచేసి, వర్తకుడు ఎలా జతేనేం అంతకే వప్పుకోన్నాడు. 'వర్తకుడు ఐదు రూపాయలకు ఇస్తున్నాడంటే దీని అరులు థరీదు అందులో సగమే కద అయిపుండాలి' అనుకుని రంగయ్య 'అయ్య! రెండున్నరకు ఇస్తే యిప్పు, లెకుంటే వద్దు' అని కచితంగా చెప్పాడు.

వర్తకుడికి చీకాకెత్తి 'బలే బేరగాడి వయ్యా, అంతకూడా ఎందుకు, ఊరికి పట్టుకపో!' అంటూ చిదరించుకున్నాడు. అప్పుడు రంగయ్య 'వర్తకుడు ఒక గొడుగు ఉచితంగా ఇస్తానంటే, నిజానికి అతడు రెండు గొడుగులు ఇప్పుపలసి పుండాలి' అని లెక్కచేసి, 'అయ్య! రెండు గొడుగులిస్తే తీసుకుంటాను కాని, ఒక్కట్టుతే వద్దనే వద్దు' అన్నాడు. ఈ మాటలకు అక్కడి వాళ్లందరూ విరగబడి నవ్వారు.

సెప్పుంబరు నెల మాకు వచ్చిన చిట్టికథలలో పై రెండు కథలూ బహుమతి పొందిన్నాయి.

7-వ కథ—ప్రాసినది : డి. బాట్టి, అనకాపల్లి—బహుమతిగా యితనికి పొందీ

తెలుగుకోడి ఒకటి పంపుతున్నాం. 8-వ కథ—ప్రాసినది : పి. నరణాకుమారి,

నంద్యాల—బహుమతిగా ఈమెకు లేను అల్లుకునే పరికరాలు పంపుతున్నాం.

ఎంతదొంగలు

CHITHRA

క్రాంకా నగరమందు పూర్వం కబీరుదాసు అనే రామభక్తుడు ఉండేవాడు. అతనికి కమాల్ అనే కుమారుడున్నాడు. అతడు రామభక్తుడే. కబీరు జన్మతః పేద వాడే ఐనప్పటికీ, ఎప్పుడు ఎంతమంది సాధువులు వచ్చినా లేదనక సత్కరించేవాడు. ఇలా సత్కరించటంలో తండ్రికి తోడు నీడగా ఉంటూవచ్చాడు, కమాలుడు.

ఒకరోజున నడిరాత్రి ఆకస్మి కంగా కబీరుకుటిరానికి ఒక పెద్ద సాధువుల గుంపు వచ్చి, “అయ్యా!-ఇక్కడ కబీరుదాసు అనే భక్తుడున్నాడట! పరడేశ సాధువులకు కడుపుచూచి అన్నదానం చేస్తాడట! వారి ఇల్లు ఎక్కుడే కాస్తుంత చెప్పండయ్యా!” అంటూ అరివారు.

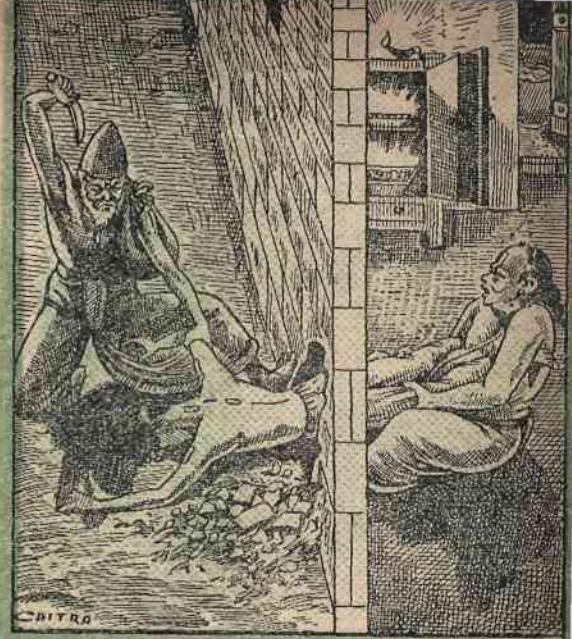
అప్పుడు గుమ్మంలోనే నిలబడిపున్న కబీరుదాసు వారిని చూచి జాలి పడి, ‘అయ్యా!—మీరు చెప్పిన ఆ కబీరును

నేనే. దయచేయండి’ అని చెప్పి వారిని కూర్చుపెట్టి లోపలకువెళ్లాడు. నిద్రలోతన్న భార్య నుండరా దేవిని తేపి, ‘ఇంత మంది సాధువులు హతాత్మగా వచ్చారే. ఏమిటి గత్యంతరం?’ అని అడిగాడు.

అందుకు నుండరా దేవి ‘నాథా!— ఇది పరమేశ్వరుడు మనకు పెట్టిన పరిక్షతప్ర వేరుకాదు. మీరేమీ ఆత్రపడకండి. ఇటువంటి అవసరంలో అప్పుచేసి బనా, దొంగతనంచేసి బనాసరే థనం ఆర్థించి భాగవతారా థన చేయవచ్చునంటారు పెద్దలు. దీని పల్ల మనకేమీ పాపం చుట్టుకోదు’ అని సలహా చెప్పింది. కమాల్ కూడా ఈ మాటలు అందుకుని, ‘దొంగతనం చేసిబనా సాధు సంతర్పణ చేయవలసిందే’ అని తండ్రిని ప్రాత్మహించాడు. ఇష్టమున్నా లేకున్నా కబీరుకు ఈ పని తప్పిందికాదు. భగవంతునిమీద భారం

వేసి, పెద్దనీథి మొనలో ఉండే వర్తకుని యింటికి కన్నంవెతామని తండ్రికొడుకులు బయలైరారు. జాగ్రత్తగా వర్తకుని ఇంటికి కన్నం తవ్వారు. ఆ కన్నంలోనించి కొడుకును లోపలకు పంపి, కటీరు ఇవతల నించున్నాడు.

లోపల ప్రవేశించేసరికి, కెట్టి ఇంట్లో మణికనక రత్నరాసులు కమాలుకు కన్నులు మిరుమిట్లు కొల్పినే. అయినా అతడు వాటినైపే తోంగిచూడలేదు. ఇంకా వెతుక్కుంటూ పోగా బ్రిహ్మం దమైన కొట్లూ, వాటినిండుగా ఆహార సామగ్రి కనిపించినే. ఆ పదార్థాలు తీసి కమాలు, బయటనున్న తండ్రికి అందిష్టావచ్చాడు. కావలసిన పదార్థాలన్ని చెరవేసికొన్న తరవాత, సంతోషంకొద్ది కమాలు నిద్ర పొతున్న వర్తకుణ్ణి తట్టిలేపి, కెట్టిగా రూ—సాధుసంతర్పణకోసమని అవసర మైన ఆహారసామగ్రి తీసుకుపొతున్నాను. అంతే. నీ భనకనక వస్తువాహనాదు లేమీ తాక లేదుసుమీ! ఈ మాట చెప్పిపోదామని లేపాను. నిద్ర పాడువేళానని మరేమీ అనుకోలు' అనేసి, బిరబిర కన్నం లో దూరి కొడుకుతల తెగవేసి చంకనిపెట్టుకు పరుగతాడు. ఇంటికిచేరుకుని, భార్యకు ధైర్యం చెప్పి, దౌంగిలించి తెచ్చిన పదార్థాలతో

CHITRA

గళగళ వంటలు చేయించాడు. సాధుసత్త ములను పిలిచి, బంతులుగా కూర్చోబట్టి వద్దించి, ‘అయ్యా! ఆలస్యమైనందుకు కీమించండి. దాస్తుణ్ణి అనుగ్రహించండి!’ అంటూ చేతులు జోడించి నిలబడ్డాడు.

* * *

ఔక్కడి సంగతు లిట్లా పుండుగా, అక్కడ ఏం జరిగిందంటే—కన్నానికి అవతల పున్న కటీరు ఎప్పుడైతే కొడుకుతల తెగ గట్టి పట్టుక పోయాడే, అ క్షణమందే కమాలు శాల్లు పట్టుకొనిపున్న వర్తకుడు నొండింతేసహ వెనక్కుపడి, కెప్పుమని కేకవేళాడు. ఆ కేకకు చుట్టుపక్కల

జనం లేచిచ్చారు. జరిగిన కథ చేపే సరికి, అందురా ఆశ్చర్యచకితులయ్యారు. ఈ వార్త ఒక్కనిమిషంలో ఊరంతటా ఆల్లుకుపోయి, రాజుగారివరకూ ప్రాకింది. రాజుకూడా ఆశ్చర్యంపాంది, ‘బో, నా రాజ్యంలో ఎంతెంత ఘూతుకాలు జరుగుతున్నే?’ అనుకోంటూ రఫక భటులను పిలిపెంచి, ‘ఈ మొండం కోటగుమ్మానికి వేలగట్టి జాగ్రత్తగా కనిపెడుతూ పుండుండి. దీన్నిచూచి ఎవళ్లయితే విచారిస్తారో వాళ్లని పట్టి వెంటనే తీసుకరండి’ అని ఆజ్ఞాపించాడు. ఈ వృత్తాంతం రాజ్యంలో పొక్క పోయింది. అబాలగోపాలమూ గుంపులు గుంపులుగా కూడి, మొండం చూచిపోయి, తలకోక విధంగా అనుకోసాగారు.

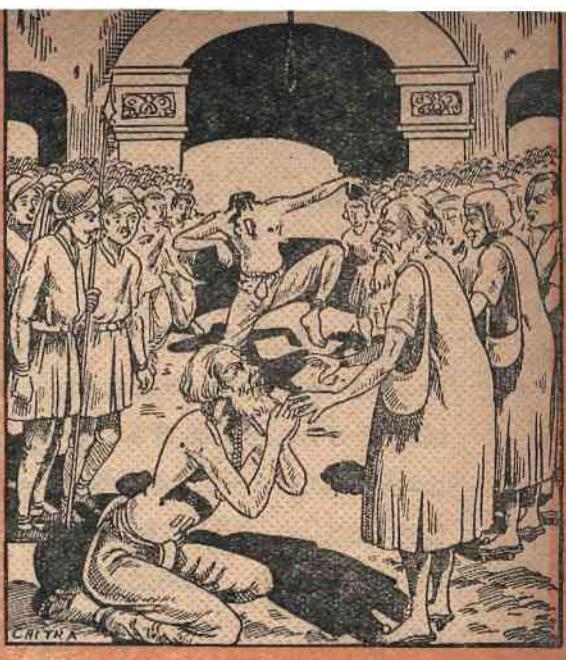
* * *

అక్కడ కటీరుజంట ఆతిథ్యం పొందిన సాధువులు “ఓయి!—అర్ద రాత్రసక అపరాత్రనక సీవు ఎంతో ఆదరంతో మమ్మ లిని సత్కరించినందుకు చాలా సంతోషమైంది. సీవు పండి వద్దించిన మృష్టాన్నాలతో సంతుష్టిచెందాము. భగవంతుని కృపాకటాశంపల్ల సీకోరికలన్నీ సిద్ధించుగాక!” అంటూ ఆశీర్వదించారు.

ఉన్న పైఊండి ఆ సాధువుల గుంపునకు పెద్ద అయిన ఒక సన్మాని 'ఆన్నట్టు మరి చాము. మీ కుర్రవాడేడి !' అని అడిగాడు. అందుకు కటీరు ఏదో ఒక ముక్కు అస్త్ర వ్యస్తంగా చెప్పి తప్పించుకోజాచాడు.

ఇంతలో, వారు సగరద్వారం వద్దకు చేరుకొనేసరికి, ఆక్రమ మూగిఊన్న జన సమూహమూ, వారుచేసే సందడి కంట బడింది. అప్పుడు సాధువులపెద్ద వారివల్ల సంగతి అంతా తెలుసుకొని, ఆశ్చర్యపడి “అయ్యయ్య, ఎంత అన్యాయం ! ఏదుర్మార్గు ఇంతపని చేశాడే !—చేతుల మీదా ఈ మొండె ము మీదా నామాలు మాడగా, కుర్రవాడు వైష్ణవదాసు డన్న ట్టుగా తోష్టున్నది. బట్టకట్టు చూస్తే తురకల తీరుగా ఉన్నది. ఇటువంటి సాత్మ్యకుడు దెంగతనానికి పోయి, నరుకుడు పడ్డాడంటే, ఇది తుట్టికొడుకుల మధ్యనే జరిగిందని తోష్టున్నది...” అంటూ విచారింపసాగాడు.

ఈ మాటకు కటీరు ఉండిక్కిపడి ‘అయ్యా !—తురకయితేనేమి ? వైష్ణవ దయితేనేమి ? పరోకారంకోసం ప్రాణాలు అర్పించాడు. కనుక, వాని జన్మ సఫలమే అయిందికదా !’ అన్నాడు.

అందుకు సాధువులపెద్ద వింతపడుతూ, “ఓ మొండెమా ! కటీరు చెప్పినమాట సత్యమే అయితే, నీ జన్మమే ఉత్తమజన్మ కావాలె” అనగానే ఆ మొండం ‘అపు నవును’ ఆన్నట్లు చప్పట్లు చరుష్మా, కోట గుమ్మింసుండి కెడిక దుమికి చిత్రవచి త్రంగా సృత్యం చేయసాగింది.

ఇది చూచి జనమంతా అనందంలో మునిగిపోయారు. అప్పుడు ఆ కపటసన్మాని “అపునయ్య, కటీరూ !—నీ కిసంగతి తెలిసేపుండాలి. దాచక నిజం చెప్పు” అని నెక్కి అడిగేసరికి, కటీరు అయిన ప్రాదాలమీద వాలి, క్షమాపణ కోరుకుని,

రాత్రి జరిగిన కథ అంతా సాంతంగా పూసగుచ్చినట్టు చెప్పాడు.

అప్పుడు సన్యాసి ఉగ్రుడై, “ఓరి, నీమడా!—నీవు దొంగవే శాము, పుత్ర హంతుడు, శిశుహంతకుడపుకూడా. పరమపాతకుడవైన నీచేతి అన్నము మాచేత తినిపిస్తావా? సాధువులు ఇట్లు వంటి పనులు చేస్తారంటే నేను నమ్మి లేను” అన్నాడు. అయినకు నమ్మకం కలగటానికని కబీరు భార్యను ఇంటికి పంపి, దాచిన అణ్ణయితల తెచ్చించాడు.

ఆ పన్యాసి ఆ తల చేతబట్టుకుని ఇట్లూ అట్లూ తిప్పుతూ “ఓయా! ఇంత చిన్నతల ఏమి? అంత లావు కళేబరమేమి? ఐనా, అమ్మండమునకు దీనిని తగిలించిచూతాం” అంటూ అలా చేయగా, మొండమునకు ఆ తల సరీగా అతుక్కుపోయింది. ఈ మహామ చూచి, జనమంతా ఆ శ్చర్య ధనాన్ని భక్తుల నిత్యసంతర్పణలకేసం పోయారు. కమాలుడు నిద్రనుండి లేచి వినియోగిస్తూ మంచిపేరు పొందాడు.

నట్టు లేచి, తలిదండ్రులకు ప్రదక్షిణం చేసి, నమస్కరించాడు. వారు కొడుకును చూచుకొని, మైమరచినంతలో సన్యాసుల గుంపు ఆద్యశ్యమై, సీతా లక్ష్మి భరత శత్రుఘ్న హనుమత్సమేతుడయిన శ్రీరామ చంద్రమూర్తి పరివారమూ సాక్షాత్కారించారు. ఆ దర్శన భాగ్యనికి కబీరూ, కమాలూ, సుందరాదేవి అంజలి ఘటించి, వారి ఇష్టదేవుడై అనేకవిధాల వినుతించారు.

ఈ వృత్తాంతం తెలిసిన వర్తకుడు వచ్చి, కమాలు కాళ్లపైబడి—“భక్త ఇఖామ టీ! నేను మహాపాపిని అపరాధం మన్మించు” అని వేడుకోగా కమాలు ‘సీయి కెట్టి!— సివేమి విచారించకు. సీమూలాన్నేసుమీ మాతు శ్రీహరి దర్శన భాగ్యం కలిగింది” అని అంటూ ఆతనికి తారకమంత్రం ఉపదేశించాడు. నాటనుండి వర్తకుడు తన ధనాన్ని భక్తుల నిత్యసంతర్పణలకేసం పోయారు. కమాలుడు నిద్రనుండి లేచి వినియోగిస్తూ మంచిపేరు పొందాడు.

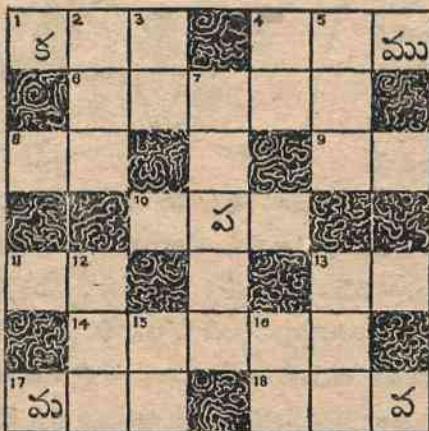
చందులు

పజీల్

(భూషాభి వృద్ధికి)

ఆ డ్రెము :

1. కవిత్వము	10. శిఖరు
4. నీళ్లు	11. చందులు
6. దుఃఖము	13. పొట్టి
8. మగత	14. జాలము
9. ఒక సంవత్సరము	17. తిరిగి
18. శేషము	

నిలువు :

2. అపద	7. తాటారు
3. ఓడ	12. — బుతువు
4. శిశువు	13. తపించు
5. ఒక నది	15. అట
16. గని	

వినోద చదరం

జచ్చిన ఆధారముల సహాయంతో ఈ క్రింది చదరంలో మీరు అరుమాటలు నింపాలి. సరియైన మాటలతో మీరు నింపగలిగితే అన్నిమాటలలోని చివరి అక్షరాలు ఒకేలా వస్తాయి. అంతే కాదు. ఈ అరుమాటలలోనూ వచ్చే మొదటి అక్షరాలను వరుసగా ప్రెస్తుంచి క్రిందికి కలిపి చదివితే ఒక ముఖ్య మైన పండగ పేరు వస్తుంది.

1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			

అధారములు :

1. అటంకము	4. గర్జము
2. గిలుపు	5. వంద
3. కిరి	6. కలిసినది
మీకు తెలియకపోతే జాబుకి	
54-వ పేజీ చూడండి.	

ప్రాచుర్యం

PROF. SORCAR

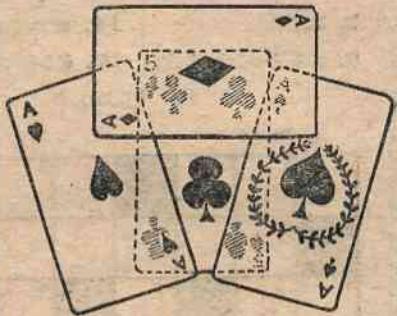

‘ఆను విమైపోయింది ?’

ఈ తమాపా చే సి చూపించి ప్రేక్షకులను చిత్రంగా నమ్మించవచ్చు. ఈఅటకు ప్రత్యేకంగా తయారుచేయించిన చీట్లపేక ఆక్రూర్లేదు. హామూలు చీట్లపేక తీసుకు వచ్చి, ఐంద్రజాలికుడు అందులోని నాలుగు ఆనులను ముందు పైకి తీసి మిగతా పేక ప్రేక్షకుల్లో ఒకరికి ఇవ్వాలి. ఐంద్రజాలికుడు ఆ నాలుగు ఆనులను ఈ దిగువ చిత్రంలో చూపినప్రకారం ఉబిల్మీద పరిచి చూపించాలి. ఆ తర్వాత ఆ నాలు గింటనీ కలపి, ప్రేక్షకుని చెతికిచ్చిన పేక అడిగితీసుకుని వాటితో కలపివేసి మొత్తంపేక తిరిగి అతడి జేబులోనే

పెట్టయాది. “వన్-టూ-త్రీ! మీ జేబు భద్రంగా ఉంచుకోంది” అనాలి. అతడు జేబును గడ్డగా నెక్కి పట్టుకుంటాడు. “వన్-టూ-త్రీ! మీదగ్గరున్న పేకలోని నాలుగు ఆనులూ యిలాయివ్యంది” అనాలి. ప్రేక్షకుడు తీసిచూసే మూడు ఆనులే ఉంటాయి. కళావరు ఆను ఉండడు. ఐంద్రజాలికుడు కళావరు ఆనును తన జేబులోని మనిషులోంచి తీసి చూపిస్తాడు. దీని అనలు రహస్యం ఇది.

�ంద్రజాలికుడు ముందుగానే కళావరు ఆనును తీసి తన పర్సులో భద్రుచేసుకోవాలి. ప్రేక్షకులకు నాలుగు ఆనులూ చూపించేటప్పుడు కళావరు ఆనుకు లదులు

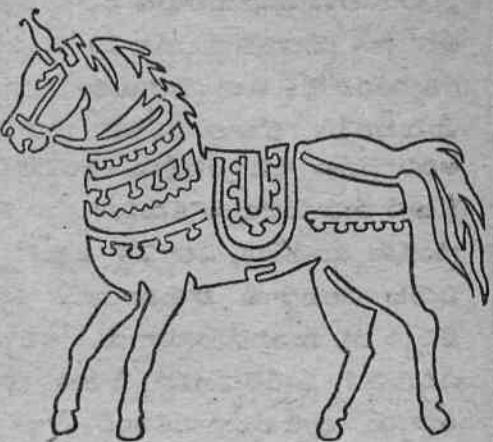

ఆ యి దుబంతిని తీసుకుని ఆందులోని
నాలుగు చుక్కలనూ మిగతా ఇస్సేటు,
డైమను, అటీను మూడు అసులతో బోష్టులో
చూపినవిధంగా మూసిచూపించాలి. మధ్య
కసుపించే ఒంటిచుక్కను చూసి ప్రేక్ష
కులు అదీ ఆ సే అసుకుని బ్రఘమపడతారు.
పంచ్రాతికుడు ఆ మూడు అసులనే ప్రేక్ష
కులకు చూపించి, వాళ్ల చేతులోని మిగతా
పేక తీసుకుని దానితో కలిపిసి జెబులో
దాచుకోమంటాడు. తర్వాత మళ్లీ ఆ పేక
తీసి ఎంత వెతికినా, కళాపరు అను కను
పించదు. 'అను ఏమైపోయింది ? ఏమై
పోయింది ?' అని నలుగురూ నాలుగు
వైపులనుంచీ అడగటం మొదలెడతారు.
పంచ్రాతికుడు తన జెబులోని మనీపమ్మ
తీసి, అందులో దాచిన కళాపరు అనుతీసి
'ఇదుగో' అంటూ చూపెడతాడు. భలె
తమాపా కాదూ !

పార్కులు ఈ గారడిని గురించి యింకా వివరంగా తెలుసుకోదలివితే, వారు 'ఉండు మామ' పేరు ఈదాహరిస్తూ ప్రాప్తవేషుగారికి నేరుగా ప్రాయుషచ్చు. మీరురానే ఈ తరాలు అంగీషులోనే పుండాలి. ఇది ఆతి ముఖ్యం.

ପ୍ରାଚେନରୁଗାରି ଅଛନ୍ତି ଯାଦି ।
ପ୍ରାଚେନରୁ ପି. ନ. ନରାତ୍ମକ, ମୁଖେଯନ,
12/3/A, ଜମୀରକେନ୍, ଭାଲିଙ୍ଗଂତ,
କଲକା - 19.

ఒంటిగీత బొమ్మె

దనిని పంచినది :

క. అర్చగం, సింహాలము

49 - v పేజీలోని

పజిలుకు జవాబు :

1	క	వి	త	శ్రీ	పా	య	ము
6	ప	రి	తా	ప	ము		
8	మ	త్రు	శ		9	న	ల
			క	ప	రి		
11	శ	12	చి	(త)		13	కు
							క్రి
14	శి	15	లీ	ము	ఖ	ము	
17	మ	ర	ల		18	ని	లు

రంగు వెయ్యిండి—4వ బొమ్మ కథ

మహాలోని మహానుభావుడి సహాయం లభిస్తుందనికదా వచ్చాడు రాకుమారుడు ? అలా గాక వేలాడతియబడుతానికి తనవల్ల జరిగిన అపచారం ఏమిటో తెలియక, గళ్యంతరం లేక అలా వేలాదుతూ వున్నాడు. రోజులు గడ్డస్తున్నాయి. కాని చిత్ర మేమిటంటే : రోజుల తరబడి నిద్రాహారాలు లేకుండా అలా వేలాదుతున్నా, అతని దేహం శుష్టుంచలేదు. ఇరవైతెమ్ముది రోజులు గడిచాయి. ముఖ్యమ్యువ రోజున మహానుభావుడు కసువిప్పాడు. తన మాయదండం రాకుమారుడివైపు మాపి క్రిందకు దించేసరికి, ఎలా వెళ్లి అతుక్కున్నాడో అలాగే దిగి వచ్చి మహానుభావుడి ఎదుట నిలబడ్డాడు రాకుమారుడు. మహానుభావుడు ప్రశ్నించగా అతడు తను వచ్చిన పని మనవిచేసుకున్నాడు. అప్పుడు మహానుభావుడు మాయదండంతే తన ఎదుటవున్న పురైని ముమ్మారు తాకి “రాకుమారుడి ప్రశ్నకి సమాధానం చెప్పా” అన్నాడు. పురై యిలా పలికింది : “ఇక్కడు పదమటిదిక్కుగా కోప్పి యోజనాల దూరం వెడితే ఒక ఎడారిప్రధశశంలో మోడువారిన ఒక వృక్షం కనిపిస్తుంది. అ వృక్షంపైని నివసించే పంచవన్నెల రామచిలుకని తీసుకురాగలిగితే నీ కోరిక సిద్ధి స్తుంది.” ఇలా పలికి పురై హూరుకున్నది. మరుషులు మే రాకుమారుడు మహానుభావుడి అశీర్వాదం పొంది పంచవన్నెల రామచిలుకకోసం బయలుదేరాడు. కష్టపడి అక్కడికి చేరుకున్నాడు. ఐతే, ఆ వృక్షంపైన వున్నది పంచవన్నెల రామచిలుక కాదు. అది తెల్లటి చిలుక. చిలుకమాట అటుంచి వృక్షాన్ని ఒక బ్రహ్మండమైన సర్పం చుట్టుకొని బుసలు కొడుతున్నది. ‘మోడువారిన వృక్షాన్ని’ గురించి పురై చెప్పిన మాటలలో ఈ సర్పం సంగతి రానేలేదు. పైగా పంచవన్నెల చిలుకకి మారుగా తెల్లచిలుక వున్నదాయో! ఇది చూచి, ‘పురై చెప్పిన వృక్షం మరొకటి అయి పుంటుండా ?’ అని సందేహం కలిగింది. కాని బ్రహ్మండమైన ఆ ఎడారిలో చుట్టుప్రక్కల చూపుమేర ఎక్కడా ఒక మొక్కలు అయినా కసుపించలేదు. అందు చేత ఏమి చెయ్యటానికి తోచక రాకుమారుడు ఆలానే మరొక రెండు రోజులు అక్కడే పుండిపొయాడు. చిత్రం! — మొదటిరోజున తెల్లగా కసుపించిన ఆ చిలుక మరునాడు సల్లదిగానూ, మూడవరోజున ఎర్రదిగానూ మారి, నాల్గవనాడు పంచవన్నెల చిలుకగా మారింది. నిరాశతే కృంగిపోయిన రాకుమారుడికి కాస్త ఉత్సాహం కలిగింది. చెట్టుకి చుట్టుకొనివున్న ఆ మహాసర్పాన్ని ఎలాణనా సంహరించి, చిలుకని పట్టితిరాలని అతడు నిశ్చయించుకొన్నాడు. ఇదే అక్కోబరు ఓమ్మ కథ.

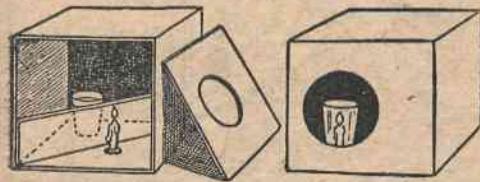
CHITRA

రంగువెయ్యంది (కథ): 5-వ టొమ్మ

చేసి చూడు

నలుచదరంగా వుండే ఒక కొయ్యపెట్టె తీసుకో. నీకు ఎదుగుండా ఉండవైపు చెక్కును ఉడదియ్య. దీనికి మధ్యగా ఒక గుండుపాటి పెద్దబెజ్జం చేసి ఉంచుకో.

నీళ్ళతోనిండిన ఒక గాజు గ్లాసు తీసుకొని పెట్టెలో క్రింది బొమ్మలో చూపినచేటు పెట్టు. అదే పలకపైన ఐమూలగా (పట్టా

లకు కట్టే) ఒక ఆద్దంముక్క నిలబెట్టు. ఈ అద్దానికి యివతలపైపున ఒక చిన్న కొవ్వుతీ ముక్కును వెలిగించి నిలబెట్టు. తరువాత, మొదట బెజ్జంచేసి వుంచుకొన్న చెక్కుతో పెట్టెను మూసివెయ్య. ఇప్పుడు ఈ బెజ్జంగుండా చూచినట్టుయితే, కొవ్వుతీ గ్లాసులోపున్న నీటిలో వెలుగుతున్నట్టు కనిపించి గమ్ముతూగా వుంటుంది.

ఒక తెల్లనికార్య తీసుకుని, దానిసుంచి గుండుగా బిల్లపికటి కత్తిరించు. ఆ బిల్ల పైన, క్రింది బొమ్మలో చూపినమౌసుగా ముదురు నీలం సిరాతో ఒక నక్కత్రం బొష్టు గియ్య. ఇప్పుడు బిల్లను ఒక పెన్నిలు

మొనపైన గుచ్చి, వెలుతో గిరగిరా త్రిప్పి చూడు. నీవు గిసిన నక్కత్రం కనుపించదు. బిల్లలో మధ్యభాగం ముదురు నీలం రంగుగా కనుపించి, పోనుపోను రంగు తగ్గిపోయి, అంచు దగ్గరకొచ్చేసరికి తెల్లగా కనుపిస్తుంది.

49-వ పేజీలోని వినేద చదరానికి

జవాబు :

1. ఎమ్ముచు	4. దర్శము
2. జయము	5. శతము
3. యశము	6. మిశ్రము

దసరా - సరదా

‘మహాక్వర’ ముద్రాసు

వచ్చిందండీ దసరా
తెచ్చిందండీ సరదా !

చుక్కలు, ముగ్గులు పెట్టేరూ,
ఆక్కలు బావలు వచ్చేరూ
పిండి వంటలు చేసేరూ !

ఆక్కల కులుకులు
బావల అలకలు
కిలకిల లాడుతు
పకపక లాడుతు
పండుగ నిండుగ ఉందండీ !

దసరా వచ్చిందండీ
సరదా తెచ్చిందండీ !

* * *

బొమ్మల కొలుపులు పెట్టేరూ
బోట్టూ పెట్టి పిలిచేరూ
వాలుజడలు వేసుకొనీ
తలలో పూలు పెట్టుకొనీ
పాపడాలు కట్టుకొనీ
చిన్న చిన్న పిల్లలంత
వాయునాల కొస్తుంటే
దసరా దేవత లెవరో
తరలి వచ్చినట్టుంది

సరదా తెచ్చిందండీ
దసరా వచ్చిందండీ !

* * *

బొలుపులనిండా బొమ్మలు
కూర్చున్నాయి నిండుగను :
బోజు పెంచి పొహుకారు
చిల్లి సేరు ముందు వుంచి
తిరగవేసి కొలుస్తాడు
చిత్రమైన బొమ్మలెన్నే
కూర్చున్నాయి నిండుగాను
పండుగ వేడుకలెన్నే
కన్నుల పండుగగానూ
తచ్చిందండీ సరదా !
వచ్చిందండీ దసరా !

* * *

సందడిగా బడిపిల్లలు
గురిపెట్టిన బాహాలతే
పడిపడిగా పోతూంటే
ముపొపొనుర మర్దనిని
మర్దించిన యోధులెము
అనిపించిందండీ
వచ్చిందండీ దసరా
తచ్చిందండీ సరదా !

అట్ట మీది బో మృ

నరకుడనే రాక్షసరాజు కృష్ణునిపైన పగబల్లిన సంగతి లోగడ తెలుసుకొనే ఉన్నారు. వాడు పగ సాధింపబోయి, చివరకు శ్రీకృష్ణుని చేతిలో హతు దయ్యాడు. నరకుడు చనిపోగానే, వానికి ప్రాజన్సేహాతుడూ, ముగ్గిపుని మంత్రి ఐన ద్వివిదుడనే వానరునికి ఉద్రేకం పుట్టుకొచ్చింది. కృష్ణ బలరాములను పరిషూర్పి నరకుని బుబం తీర్పుకొపాలని వాడు కృతనిశ్చయుద్దేనాడు. ఈ దుష్టసంకల్పం ఎప్పుడైతే కలిగిందో ఆ క్షణమందే బలగాన్ని వెంటబెట్టుకు పోయి ఉపద్రవకరమైన చేష్టలతో దేళం నాకంచేయటానికి హూనుకొన్నాడు. ఆ రాక్షసబలగం పట్టణాల మీదా గ్రామాల మీదా పడ్డారు. చిమ్మిపెట్టారు. కొండలు తెచ్చి విసిరాడు. సముద్రాలలో నీరు ఎగజిమ్మి దేశాలు ముందివేశారు. మహాల ఆశ్రమాలలో యజ్ఞవేదికలు మైలపరిచి, పోశమగుండాలు చల్లా ర్మారు. స్త్రీలను గుహలలో పెట్టి బంధించారు. నిందించారు.

ఈలా ఉండగా ఒకరోజున ద్వివిదుడిక దైవతపర్వతం వైపునించి కమ్మటి సంగీతం వినిపించింది. ఏమిటా చూడామని ఆక్షర్మికి వెళ్లేసరకి, ప్రియు రాండ్ర మధ్యని సంగీతం పాడుతూపున్న బలదేవుడు అగుపించాడు. ద్వివిదుడు ఒక చెట్టక్కి కూర్చుని, కొమ్ములు హూపుతూ కిలకిలా నవ్వాడు. బలరాముని ప్రియురాండ్రు వానిని ఎగజాంచి చేశారు. వాడు, బలరాముడికి కనపడేట్టుగా వాళ్లను వెక్కిరించి కనుటిమ్ములాడించాడు. కొండెపను లెన్నే చేశాడు.

బలరాముడు ఆలిగి పెద్ద బండ విసిరాడు. వానరుడు తప్పించుకుని బలరాముని మధుకలశం పగలగొట్టాడు. పైగా ఆడవాళ్ల చీరిలు చించివేశాడు. బలరాముడు ఉగ్రుడై, హలమూ మునలమూ చేతపుమ్ముకొని యుద్ధానికి తల పడ్డాడు. ఇదిచూచి వానరుడు పెద్ద చెట్టుకటి పెకలించి ఒక్కపరుగున వచ్చి బలదేవునిపైన విసిరాడు. బలరాముడు దాన్ని తప్పించుకొని మునలం విసరగా, అది వాని తలకు కొట్టుకొని మెదడు చెడిపోయింది. దెబ్బతో నెత్తురు వరదలు ప్రవహించినె. తరువాత ఉథయుల మధ్యనా వృషాలతోను, కిలలతోను తీవ్ర మైన సంఘర్షణ జరిగింది. చివరకు వానరుడు రెండు పెదికిల్లా బిగించి బలరాముని రొమ్ముమీద గ్రుద్దేసరకి, ఆయన రోషహరితుడై, నెత్తురు కక్కు కొనెలాగ ద్వివిదుని గొంతుపిసికి చంపి, లోకానికి వాడి పీడ వదిలించాడు.

రాండు, బాదం, కాపీ, చంద్రపీఠములు, 24" యించి, పెట్ 1-క రు. 11/- పాడా వ్లాఫ్సుపట టైను 18" యించి 1-కి రు. 5/- ప్లాపర్ పట వ్లాఫ్సుల టైను 18" యించి 1-కి రు. 7/8/- అందుతో 800 దిశె ముగుల క్రోటిలాగు వుచితంగ వంపదును. ప్ర్యాకింగ్ బ్లోసేషన్ రు. 1 అదనము

రాజా సోల్లు కవరింగ్ కంపెనీ (రిస్ట్రిక్షన్)
రాజా విశ్వింగ్ న్యూ :: మంచి వట్టు ::

స్వన్ గడియా రములు

ర్యారంటీ 3 సంస్కరములు

నె. 24 సెప్టెంబర్ 6/12

5 జ్యువెల్క్రోం	32/-	7 జ్యువెల్క్రోం	37/-
15	44/-	రోల్స్‌గోల్డు	37/-
సుపీరియర్	39/-	రోల్స్‌గోల్డు	49/-

నె. 25 సెప్టెంబర్ 8/12

5 జ్యువెల్క్రోం	28/-	7 జ్యువెల్క్రోం	32/-
15	43/-	రోల్స్‌గోల్డు	33/-
సుపీరియర్	36/-	రోల్స్‌గోల్డు	48/-

నె. 26 సెప్టెంబర్ 6/12

5 జ్యువెల్క్రోం	21/-	త్రైంపెను	20/-
15	44/-	పాకెట్‌వాచ్	12/-
రోల్స్‌గోల్డు	24/-	రోల్స్‌గోల్డు	54/-
సుపీరియర్	25/-	సుపీరియర్	15/-

పొస్జి అధనం. రండు లక్షసారి కొన్సుయుడల పొస్జిలేదు. అర్థరిచ్చునప్పుడు గడియారం నెంబరు, జావెల్యు నృష్టముగా ప్రాయివలెను

పిలిము ప్లూట్ : ఇతర్దిది ఇంగ్లీము ట్రాఫ్యూన్సు ఇచ్చును. వెల 4.0-0 పొస్జి 1.4-0 అధనం. ప్లూట్ బోధని 1.8-0 పొస్జి 0.8-0 అధనం. కొత్తరప్రత్యుత్తరాలు ఇంగ్లీమలో ప్రాయిండి.

CHHAYA VARIETY STORES (W.B.)

P. O. 13, ALIGARH (V. P.)

వేరు వేరు వృత్తులనుగురించి శ్రేష్ఠమైన హిందీ పుస్తకములు

సుగంధిక తెలవాగ్యపారము	2 0 0	పబ్లులచోధని	3 0 0
పరబత్తులు తయారుచేయుట	2 0 0	పొలోగ్రాఫ్ బోధని	3 0 0
అడ్డములు తయారుచేయుట	2 0 0	బోమ్మల బోధని	3 0 0
అన్నిపుట్టులు అతికించు సీమంటు	1 8 0	సంగీత బోధని	2 0 0
వెండి, బంగారపు నగలు తయారు చేయుట	2 0 0	గదియారపువని బోధని	2 0 0
కుట్టువని	2 0 0	ఎలక్ట్రోప్ ప్లైంగు	4 0 0
అన్నిరకములగు సిరాలు తయారు చేయుట	2 4 0	గృహవృత్తులు	5 0 0
పాలతో చికిత్స	2 0 0	(యా పుస్తకంలో 80 గృహవృత్తుల పుత్రాం తమయున్నవి. పొనిక ఆటబోమ్ములు బట్టన్న యై॥ తయారుచేయుట నేర్చుకోండి).	
బాలరోగ చికిత్స	1 8 0	దస్తి మాష్టరు	4 0 0
ప్రకృతి చికిత్స	2 0 0	మొటారు మెకానిక లీచరు	7 0 0
గోళ పాలిసె తీయారుచేయుట	1 0 0	పాకవిజ్ఞానము (Food Master)	5 0 0

పుట్టకములు వి. ప. ద్వారా ఉంపడును. పొస్టేజి అధనం. ఉత్తరాలు ఇంగ్లీషులో వ్రాయండి.

**Address : NAVASHAKTI KARYALAYA (B.C.M.)
P. O. 13, ALIGARH (U.P.)**

అత్యురక్తక అపూర్వ సాధనం

అపెరికన్ మోడల్
పిస్టాల్. లైసెన్సు
అవవరంలేదు.

ద్రాము, సర్క్రీన్,
అస్ట్రిక్షన్, అత్యురక్తకాలు దీనిని మించిన
వస్తువులేదు. కాల్చినవుడు నిజమైన పిస్టాల్
మాదిరి భయంకరమైన మోతప్పటి నిప్పు
రవ్యలు పచ్చుము. వెల రు. 7.8.0. పొస్టేజి
1.8.0 అధనం. లెదర్ కెన్ 2.4.0 పిస్టాల్
తోబాటు 25 గుండ్లు ఉచితం. విదిగా
తోబాలు కోరుయడల 1 డిజను రు. 1.8.0.

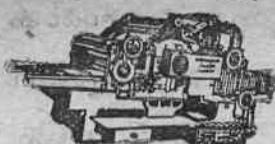
**Address : BENGAL TRADERS (P.C.M.)
P. O. 21., ALIGARH (U.P.)**

చందమా ము

చందాదారులకు మనవి

చందమా ప్రతివెల, కతనెలాఖరులోనే
చందాదారులకు పొస్టు చేయలడును.
కాపి చెననిపిదల ముదటి అయితారీఖుల
లోగా తమ పొస్టాఫులో విచారించి,
మాకు తెలియజేయాలి. 10 వ కాపిఖు
తరువాచ వచ్చు కంపైంట్లు అమోదించ
ఇదపు. కడవినమానములలో జేతలెదనే
కంపైంట్లు దమనింపబడపు.

జేబు ప్రింటింగు సెట్టు (అమృయంత్రం)

లటర పెడ,
పొస్టు కాద్డు,
కవర్లు, ప్రొగ్రా
మును, వైటి
సులు మొద

లైనవి అయిదు నిమిషములలో ఏ పేరు
అయినా అచ్చు వెయ్యావచ్చు. అవ్విరక
ముల మొహర్లు తయారు చేసుకోవచ్చు.
పరికరములతో నహా వెల రూ. 4 పొస్టేజి,
ప్యాకింగు రూ. 1-8-0

ఇంట్లో సినిమా (సినిమా యంత్రం)

యాయంత్రముద్వారా రకరకాల రంగుల
బోమ్మలు చూచి, యింట్లో కూర్చునే సినిమా
అనందం పొందవచ్చు). బోమ్మలతో నహా
వెల రూ. 2-8-0 పొస్టేజి, ప్యాకింగు రూ. 1.
ఉత్తరప్రత్యుత్తరాలు ఇంగ్లీమలో జరపంది.

Address: UNITED BUREAU (C.M.)
P. O. Hathras (India)

ముఖ్యమనవి

ఆనంద సుదు సమత్త జనులకు కండ
ప్రప్తిని, బలమును, చక్కని అరోగ్య
మును కలిగించును.

8 బోల్ సిసా రు. 3-0-0

స్ట్రీ సుదు ప్రీలకు చక్కని అరోగ్య
మును, నంత్రింపు మును, నత్పుంతాన
మును కలిగించును.

1 తలము రు. 4-0-0

బొల సుదు పనపిల్లలయ్యుక్క సమత్త
వ్యాధులను నశింపజేయును.

50 మాత్రల సిసా రు. 1-0-0

ప్రతిపాపలోను దొరుకును.

శ్రీపాద కృష్ణమూర్తి కాత్రి & సన్మ,
రాజమండ్రి.

డమా వాచ్ గొలుసులు లోహంపైన అనలు బంగారులేకు అంటించి తయారు
చేయి లడినవి. యావస్థివితమూ తృప్తినిచ్చును.

UMA

Bracelets

Gold Sheet Covered

Gives life long Satisfaction

Catalogue free

వస్తువుల వి. పి. చార్ట్ రు. 1-2-0 మాత్రమే అగును. కావలసినవారికి కేటలాగు ఉచితం.
ఉమా గోల్డు కవరింగు వర్గును, ఉమా మహాల్ :: మచిలీపట్లిము

అందమును వర్షమును పెంశాందించు
టకు ఆన్ని కాలములలోను నమ్మకముగ
“రవిద్దినరిన్” సబ్బును వాడుడు.

“బ్రిప్పొర్” తల నూనె ఉప
యోగించినందువలన చక్కని నిద్రపైన
కురులు పెరుగును. అనందకరమైన
వాసన కలది. మెదడును చల్లదనముగను,
శాంతముగనుంచు ఖిషధులతో తయారు
చేయబడినది.

వ్యాపాక వివరాలకు .

ది న్యూ స్టార్ అండ్ కో.,
10, వైద్యనాథ మొదల వీఫి, తండియార్పెట, మదరాస - 21

పిల్లలంటే తల్లులకు తీపి
పిప్పరమెంట్లు పిల్లలకు తీపి

M.A.P. INDUSTRIES
TONDIARPET, MADRAS.21

Chandamama, October '51

మూడు మూర్తులు

Photo by R. Krishnan

CHITRA